

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE**
Tel. 022/341-232, 233, fax 022/215-063
Email: zzjz-sibenik@hi-htnet.hr
Matije Gupca 74
22 000 Šibenik
OIB 84082732674

**IZVJEŠĆE O RADU ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE
ZA 2025. GODINU**

SIJEČANJ 2025.GODINA

UVOD

Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije (u daljnjem tekstu: Zavod) je zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na području Šibensko-kninske županije.

Zavod za javno zdravstvo obavlja djelatnosti epidemiologije zaraznih bolesti te kroničnih nezaraznih bolesti, javnog zdravstva, promicanja zdravlja, zdravstvene ekologije, mikrobiologije, školske i adolescentne medicine, medicine rada/medicine rada i sporta, mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti na području Šibensko-kninske županije.

Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije obavlja sljedeće poslove:

- provodi zdravstveno prosvjeđivanje s promicanjem zdravlja i prevencije bolesti
- provodi specifičnu i preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te visokim učilištima na svom području
- provodi specifičnu i preventivnu zdravstvenu zaštitu radnika i ocjenjivanje zdravstvene sposobnosti, praćenje zdravstvenog stanja radnika, mjere za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja radnika, organizirano provodi specifičnu zdravstvenu zaštitu radi preventive, sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za prevenciju psihosocijalnih rizika i suzbijanje bolesti ovisnosti u radnoj populaciji, sudjeluje u provedbi preventivnih programa vezano za kronične nezarazne bolesti radnika te provodi stručno osposobljavanje radnika iz područja medicine rada i sporta
- prati, proučava, evaluira i izvješćuje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj onesposobljenosti starijih ljudi te predlaže zdravstvene mjere za svoje područje
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva, uključujući bolesti ovisnosti, na razini jedinica područne (regionalne) samouprave za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- na zahtjev župana prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na tom području
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području jedinice područne (regionalne) samouprave i po potrebi provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija
- provodi mjere gerontološke zdravstvene zaštite
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti
- provodi zaštitu mentalnog zdravlja i izvanbolničko liječenje ovisnosti, što obuhvaća prevenciju i rano otkrivanje svih psihičkih poremećaja, dijagnostiku, liječenje i rehabilitaciju svih oblika ovisnosti, kao i mjere očuvanja mentalnog zdravlja u zajednici
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika
- prati provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje jedinice područne (regionalne) samouprave
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za jedinicu područne (regionalne) samouprave
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode za ljudsku potrošnju, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje jedinice područne (regionalne) samouprave
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva jedinice područne (regionalne) samouprave
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera promicanja tjelesnog, mentalnog i spolnog/reproduktivnog zdravlja
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih nezaraznih bolesti, uključujući bolesti ovisnosti
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području jedinice područne (regionalne) samouprave

-može obavljati stručne poslove zaštite okoliša sukladno posebnim propisima vezano uz zaštitu okoliša i zaštitu zraka

- obavlja i ostale poslove za potrebe obavljanja javnozdravstvene djelatnosti sukladno posebnim propisima.

Zavod je pružatelj preventivne zdravstvene usluge stanovnicima Šibensko-kninske županije i vodeća institucija za promicanje zdravlja i prevenciju bolesti stanovništva Šibensko-kninske županije.

LJUDSKI POTENCIJALI

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.prosinca 2025.godine bio je 77, od toga 6 zaposlenika na određeno radno vrijeme (4 zamjena za dugotrajno bolovanje/porodiljni dopust i vježbenici-2). U Zavodu radi 14 liječnika, 10 specijalista i 4 specijalizanta.

PRIHODI

Za obavljanje zdravstvene djelatnosti Zavod je sa HZZO tijekom 2025. godine ugovarao sljedeće djelatnosti:

- higijensko-epidemiološka zdravstvena zaštita: 3 tima
- zaštita školske djece: 4 tima
- javno zdravstvo: 1 tim
- zaštita mentalnog zdravlja: 2 tima
- specijalističko-dijagnostička zdravstvena zaštita – medicinska mikrobiologija: 3 tima.

Ostvareni prihodi od ugovorenih djelatnosti su u 2025. godini iznosili su 1.968.394,76 eura i prihodi za dopunsko osiguranje 176.404,11 eura.

Prihodi od proračuna se sastoje od decentraliziranih sredstava (160.000,00 eura), kao i prihoda za prevenciju ovisnosti (5.309,00 eura) i prihoda za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 678.225,00 eura. Od ostalih korisnika ostvaren je prihod od 1.416.656,48 eura (ugovori o poslovnoj suradnji, ugovori o provođenju mjera i analiza i zdravstvenih nadzora s drugim pravnim osobama). Ostvareni su i prihodi za realizaciju projekata, i to: prihodi za projekt „NEovisnosti“ – 25.000,00 eura i od Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. Centralno financiranje specijalizacija 144.416,77 eura.

U 2025.godini nastavili smo poduzimati mjere za naplatu naših potraživanja.

CILJEVI/ AKTIVNOSTI ZAVODA

- promicanje zdravlja i prevencija bolesti
- rano otkrivanje i sprečavanje širenja zaraznih bolesti
- rano otkrivanje nezaraznih bolesti
- unapređenje i zaštita duševnog zdravlja
- praćenje zdravstvenog stanja i unapređenja zdravlja djece i mladeži
- unapređenja zdravlja starijih
- osiguranje brze i pouzdane etiološke dijagnostike infekcija
- praćenje stanja i osiguravanje zdravog okoliša
- uvođenje i osiguranje sustava kontrole
- trajno rješenje prostornih uvjeta rada svih službi

- poboljšanje informatizacije djelatnosti Zavoda
- trajno stručno usavršavanje zaposlenika
- poticanje znanstveno-istraživačkog rada.

Zavod obavlja poslove iz svoje djelatnosti u organizacijskim jedinicama, koje su promijenile svoje nazive izmjenom Statuta Zavoda u listopadu 2016. godine, a to su:

1. Ravnateljstvo
2. Odjel epidemiologije
3. Odjel kliničke mikrobiologije
4. Odjel zdravstvene ekologije
5. Odjel javnozdravstvene medicine i promicanja zdravlja
6. Odjel školske i sveučilišne medicine
7. Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti
8. Odjel za zajedničke poslove.

1. RAVNATELJSTVO I ODJEL ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE

Ravnateljstvo s Odjelom za zajedničke poslove brine o obavljanju svih ekonomskih i pravnih poslova važnih za funkcioniranje cijele ustanove, stvara uvjete za obavljanje medicinskih i stručnih poslova unutar ustanove, brine o održavanju pokretne i nepokretne imovine na čelu s ravnateljicom, a sve u cilju osiguranja i održavanja transparentnosti poslovanja uz zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava.

U 2025. godini potpisan je ugovor za dodjelu bespovratnih sredstava: "C5.1.R3.-II Centralno financiranje specijalizacija", i to za jednu specijalizaciju iz školske i adolescentne medicine u maksimalnom iznosu prihvatljivih troškova 227.278,22 eura.

Kroz 2025. godinu smo nastavili provoditi projekt centralnog financiranja specijalizacija za prethodno odobrene dvije specijalizacije (klinička mikrobiologija i epidemiologija).

Financiranje dizalice topline u potpunosti za zgradu u Ulici Matije Gupca 74 ostvareno je putem Javnog poziva za neposredno financiranje projekata smanjivanja potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranih stakleničkih plinova (JP ZO 7/2024) Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ugovor s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost potpisan je s datumom 27.siječnja 2025.godine. Provedena je javna nabava i potpisan Ugovor s dobavljačem na datum 16.prosinca 2025. i rokom za nabavu uređaja od 12 tjedana.

Zbog složene financijske situacije u Zavodu, osnivač Šibensko kninska županija zatražila je od revizijske tvrtke Šibenski Revicon d.o.o. izradu dokumenta Analiza stanja i preporuka za optimizaciju poslovanja ZZJZ ŠKŽ. Dokument je izrađen i dostavljen ravnateljici 19.prosinca 2025.godine, uz zahtjev da se isti službeno prihvati te da se o postupanju prema dokumentu izvješćuje svaka dva mjeseca. Ravnateljica je uputila odgovor Pročelniku Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, branitelje i civilne stradalnike iz Domovinskog rata gosp. anti Čupići, dipl.oec. o prihvaćanju dokumenta.

Detaljnija analiza poslova prikazana je pod izvješćima odjela.

2. ODJEL EPIDEMIOLOGIJE

Plan rada i izvješće Odjela epidemiologije, prikazani su po mjerama.

A) OPĆE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

1. Obvezatna (preventivna) dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija (DDD)

U sklopu općih mjera za sprječavanje zaraznih bolesti propisana je mjera obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije. Zavod, uz izradu programa zaštite pučanstva od zaraznih bolesti čiji je sastavni dio i program mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, temeljem odredbe članka 100. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine", broj 100/18), te Izmjene i dopune Zakona o zdravstvenoj zaštiti (, Narodne novine 125/19, 71/10, 147/20, 119/22, 156/22, 33/22, 36/24, 102/25) planira i nadzire mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje Županije.

Obveznu dezinfekciju Zavod provodi u svojim prostorima kao svakodnevni i stalni proces smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, uzročnika bolesti, te radi održavanja higijene.

U okviru djelatnosti Odjel epidemiologije propisuje dinamiku i rokove provedbe obvezne DDD kao opće mjere u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, kroz izradu Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za pojedinu JLS na području Županije. Pružaju se i usluge provedbe stručnog nadzora nad provedbom općih DDD mjera, i to samo u slučaju kada objekti koji podliježu sanitarnom nadzoru to zatraže radi dodatne kontrole provedbe mjera, uz podmirivanje troškova stručnog nadzora.

HACCP sustav i interpretacija rezultata analize zdravstvene ispravnosti hrane i vode za ljudsku potrošnju

Opće mjere za sprječavanje i suzbijanje bolesti podrazumijevaju i osiguravanje zdravstveno ispravne i sigurne hrane za konzumaciju, koja neće štetno djelovati na zdravlje potrošača. Ove mjere podrazumijevaju i zdravstveno ispravne predmete opće uporabe te sigurnu vodu za ljudsku potrošnju. Slijedom toga, subjekti u poslovanju s hranom (u daljnjem tekstu SPH) u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, koje su pod njihovom kontrolom, moraju osigurati da hrana, predmeti opće uporabe te voda za ljudsku potrošnju udovoljavaju propisanim zakonskim i podzakonskim odredbama iz područja sigurnosti hrane tzv. >higijenskom paketu<, te moraju objektivno dokazati da je udovoljeno tim zahtjevima.

U okviru djelatnosti, Odjel epidemiologije pruža usluge stručnog savjetovanja i konzaltinga HACCP-a, za SPH, a u cilju njihova ispunjavanja propisanih odredbi >higijenskog paketa<. Tijekom 2025. godine uspostavljen je sustav sigurnosti hrane na načelima HACCP-a za 3 SPH (2 SPH visokog rizika i 1 SPH srednjeg rizika); provedeno je 6 revizije uspostavljenih HACCP sustava (3 SPH visokog rizika i 3 SPH srednjeg rizika); verificirano je 9 sustava u cilju provjere njihovog funkcioniranja i učinkovitosti; provedena je i edukacija osoba koje rukuju hranom za nadzor kontrolnih točaka (KT) i kritičnih kontrolnih točaka (KKT), poduzimanje korektivnih mjera unutar sustava sigurnosti hrane na načelima HACCP-a sukladno zahtjevnosti posla za 9 SPH. U tijeku je implementacija HACCP sustava za 5 SPH (objekt srednjeg rizika) te proces revizije za 2 SPH (1 SPH srednjeg rizika i 1 SPH visokog rizika). U 2026. godini može se očekivati do 5 ugovora potpune uspostave sustava sigurnosti hrane na načelima HACCP sustava za SPH koji ne pripadaju sektoru pekarstva i slastičarstva, restoranima, catering objektima i ostalim ugostiteljskim objektima s pripremom hrane, maloprodajnim trgovinama, vrtićima i institucionalnim kuhinjama. Naime, za

nabrojane objekte izrađeni su Vodiči, pozitivno ocijenjeni od nadležnog tijela, a koje ti SPH koriste i primjenjuju za uspostavu sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava. Nadalje, može se očekivati do 2 ugovora za održavanje HACCP sustava iz sektora institucionalnih kuhinja s kojima već godinama posluje te do nekoliko individualnih savjetovanja za primjenu Vodiča i do nekoliko edukacija propisanih Pravilnikom o pravilima uspostave sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP-sustava.

Kontrole zdravstvene ispravnosti hrane i vode za ljudsku potrošnju, SPH provodi dinamikom i rokovima propisanim zakonom i u okviru planova sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava, a u cilju validacije i verifikacije svojih proizvodnih postupaka. Nadležna tijela provode službene kontrole uzorkovanja redovito, ovisno o riziku SPH i sa odgovarajućom učestalošću. Ove radnje su usmjerene na sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje rizika za zdravlje potrošača te zaštitu gospodarskog interesa SPH.

U okviru djelatnosti Odjel epidemiologije interpretira rezultate dobivene uzorkovanjem i analizom hrane i vode za ljudsku potrošnju, a koji odstupaju od propisanih kriterija sigurnosti. Tijekom 2025. godine, za 143 SPH kod kojih su utvrđeni neispravni (4 uzorka hrane, 7 uzoraka vode za ljudsku potrošnju iz cisterne, 1 uzorak vode za ljudsku potrošnju iz izvora, 22 leda i otisci 109). Odjel epidemiologije je educirao i preporučio im poduzimanje određenih korektivnih mjera, a s ciljem da SPH udovolji kriterijima sigurnosti hrane i higijene u procesu proizvodnje. Korektivne mjere su se uglavnom odnosile na: uklanjanje uzroka nezadovoljavajućih rezultata, provjere da li je proces ponovno pod kontrolom, na sirovine korištene u procesu proizvodnje, procjenu prethodno uspostavljenih DPP, DHP, HACCP-a radi njihove izmijene i/ili dopune. Slično se očekuje u 2026. godini.

Interpretacija rezultata analize zdravstvene ispravnosti bazenskih i kupališnih voda
Tijekom 2025. godine, za ukupno 25 objekata, kod kojih su 17 uzorka bazenskih voda bila neispravna na mikrobiološke i/ili kemijske parametre, Odjel epidemiologije je proveo edukaciju i preporučio poduzimanje specifičnih korektivnih mjera, a u cilju osiguranja zdravstvene ispravnosti bazenskih voda odnosno zaštite zdravlja korisnika bazena. Većina preporuka za poduzimanjem korektivnih mjera se odnosila na uklanjanje trihalometana, dezinfekcijskih nusprodukata sa kancerogenim i mutagenim učinkom na ljudsko zdravlje, na pripremu bazenske vode i strogo pridržavanje pravila ponašanja na bazenima od strane korisnika bazena. Slično se očekuje u 2026. godini.

B) POSEBNE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

1. Rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze

Tijekom 2025. godine, obavljeno je 113 epidemioloških izvida na terenu i obavilo se 224 epidemioloških anketa, uz epidemiološki nadzor 672 osoba, po prijavama zaraznih bolesti, kojih je bilo ukupno 6087.

Za 2026. godinu, nije moguće planirati intervencije, ali se očekuju slični brojevi.

a) Epidemiološko terensko izviđanje i ispitivanje (anketiranje) obavlja se pri pojavi Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, tuberkuloze, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, virusne žutice, bjesnoće, malarije, ospica, meningokokne bolesti, Q groznice, sindroma stečenog nedostatka imuniteta, nosilaštva HIV antitijela, trbušnog tifusa i paratifusa, pjegavca, povratne groznice, dječje paralize, difterije, gonoreje, sifilisa, crnog prišta, lepre, tularemije, trihineloze, legionarske bolesti, lišmanijaze, ornitoze-psitakoze i botulizma te pri pojavi epidemije drugih zaraznih bolesti, kao i pri pojavi ili opasnosti od pojave kolere i kuge i virusnih hemoragijskih groznica, pri pojavi epidemije zaraznih bolesti. U 2025. godini je bilo takvih izvida 48, te 3 obrade epidemija zaraznih bolesti. Broj epidemija u 2026.g. je teško planirati.

b) zdravstvene preglede osoba koje su preboljele trbušni tifus, virusnu žuticu tipa B i C, a po epidemiološkim indikacijama i po preboljeloj dizenteriji i salmonelozi, kao i zdravstvene preglede

osoba za koje se sumnja da su oboljele ili da nose klice (kliconoše) zaraznih bolesti iz točke b) ovog programa ili drugih zaraznih bolesti te epidemiološko ispitivanje i zdravstvene preglede osoba koje su oboljele ili se sumnja da su oboljele od zaraznih bolesti nepoznatog uzročnika, u 2025. godini obavljeno je 468 pregleda. Ukupnih pregleda u zdravstvenom nadzoru bilo je 1601. Sličan broj se planira u 2026. godini.

c) ispitivanje krvi davatelja na prisutnost markera virusne žutice tipa B i C i antitijela na virus side vršiti će se u suradnji sa Službom za transfuziju Opće bolnice u Šibeniku. U 2025. godini smo imali 73 takvih ispitivanja, a slično očekujemo u 2026. godini.

2. Prijavljivanje zaraznih bolesti

Prijavu podnosi organizacija zdravstva i zdravstveni djelatnik koji obavlja poslove zdravstvene zaštite samostalno osobnim radom koji utvrdi oboljenje, ili postavi sumnju da postoji oboljenje, ozljeda ili smrt od zaraznih bolesti. Prijava se podnosi Zavodu, a on temeljem tih prijava vrši obradu i izvješća dostavlja Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Temeljem prikupljenih prijava, te ostalih podataka Zavod će sačiniti izvješće o kretanju zaraznih bolesti u Županiji u sklopu izvješća o zdravstvenom stanju pučanstva u prošloj godini.

U 2025. godini smo imali 6087 prijava zaraznih bolesti. Tijekom 2026. godine očekujemo sličan broj prijava zaraznih bolesti.

Od toga očekujemo najviše prijava gripe, vodenih kozica i akutnih, zaraznih oboljenja probavnog sustava.

3. Prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih

Osobe za koje se utvrdi da boluju od Brill-Zinsserove bolesti, sifilisa u zaraznom stadiju, meningokokne bolesti, gube, kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, dječje paralize, difterije, pjegavca, povratne groznice, trbušnog tifusa, bruceloze, malarije, bjesnoće, tetanusa i crnog prišta te osobe za koje se sumnja da boluju od kolere, kuge i virusnih hemoragijskih groznica, prevoze se sanitetskim vozilom i hospitaliziraju na odjelu za liječenje od zaraznih bolesti u Općoj bolnici u Šibeniku. Osobe koje se liječe od ostalih zaraznih bolesti mogu se liječiti u stanu, ako za to postoje uvjeti ili u bolnici.

U 2025. godini imali smo 52 liječenja u uvjetima kućne ili bolničke izolacije (vezano za bolest COVID-19, tuberkulozu). U 2026. očekujemo sličan ili manji broj takvih liječenja u izolaciji.

4. Obvezatna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija

Obvezatna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija obavlja se radi:

- sprečavanja pojave zaraznih bolesti (preventivna - kao opća mjera i o njoj je već kazano u točki 3. općih mjera),
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti (protuepidemijska DDD - kao posebna mjera) koju po potrebi provodi Zavod.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinfekciju prilikom pojave pjegavca, povratne groznice, kuge, Brill-Zinsserove bolesti kao i drugih zaraznih bolesti koje se prenose i šire štetnim člankonošcima (Arthropoda), a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinfekciju u slučaju pojave malarije i opasnosti od prenošenja malarije u naseljenim mjestima u kojima je utvrđena bolest, odnosno opasnost od pojave bolesti, a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije. Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obuhvaća:

- osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka i druge osobe iz okoline bolesnika,

- odjeću, obuću, rublje, posteljinu i druge predmete bolesnika te drugih osoba iz bolesnikove okoline,
- stambene i druge prostorije i prostore u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili neka druga osoba iz njegove okoline,
- prijevozna sredstva kojima su prevezeni bolesnik ili druge osobe za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike nekih zaraznih bolesti,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetni člankonošci Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku deratizaciju prilikom pojave ili opasnosti od pojave kuge, a prema epidemiološkoj indikaciji u slučaju leptospiroze ili drugih zaraznih bolesti čiji izvor mogu biti štetni glodavci.

Obvezna protuepidemijska deratizacija obuhvaća:

- stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta,
- pristaništa, pomorske, riječne i zračne luke i željezničke stanice te druge objekte javnog prometa,
- sredstva javnog prometa (autobuse, brodove, kamione, zrakoplove, željezničke vagone i dr.) i sredstva za prijevoz hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmete opće uporabe,
- radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmeta opće uporabe te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje štetnih glodavaca,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetni glodavci koji prenose i šire zarazne bolesti.

Obveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju provode zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Zbog nedovoljnog kapaciteta Zavoda za obavljanje protuepidemijske dezinsekcije, druga ovlaštena pravna osoba, uz nadzor djelatnika Zavoda, može obavljati obveznu protuepidemijsku dezinsekciju. U 2025. godini Odjel epidemiologije je obavio 5 protuepidemijskih dezinfekcija, vezanih uglavnom za tuberkulozu. Ista se, sukladno navedenom, ne može planirati.

Tijekom 2025. godine, u okviru svoje djelatnosti Odjel epidemiologije je izradio prijedlog Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za svaku JLS na području Županije. Radilo se o ukupno 21 Programu. Obavljeno je ukupno 70 stručnih nadzora nad mjerama preventivne i obvezne preventivne DD te izrađeno 42 objedinjenih izvješća o stručnom nadzoru za JLS, a isto ćemo napraviti u 2026. godini. Troškove izrade Programa i stručnog nadzora podmirile su JLS.

Odjel epidemiologije je nastavio i s istraživanjem i provedbom praćenja invazivnih vrsta komaraca na području Županije, u suradnji i prema smjernicama HZJZ tj. Protokolu nacionalnog praćenja invazivnih vrsta komaraca za 2025. godinu, a pod pokroviteljstvom Županije. Istraživanje se provodilo metodom ovipozijske klopke i započeto je u 18. tjednu, a završeno u 44. tjednu 2025. godine. Uzorkovanje se provodilo dvotjednom dinamikom. Ovipozijske klopke su postavljene u pet gradova – Šibenik (4 klopke), Vodice (1), Skradin (1), Drniš (1) i Knin (2), i u jednoj općini – Tisno (1), na ukupno 10 mikrolokaliteta. U sezoni praćenja su uzorkovane i pregledane pod entomološkom lupom ukupno 121 lesonit pločice. Samo lesonit pločice s jajašcima su dostavljane Centru za determinaciju pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, na daljnju obradu (ukupno 91 lesonit pločica). Obrada i analiza podataka provodila se svakih 14 dana, po dobivanju rezultata. Napravljeno je ukupno 13 obrada i 4 savjetovanja u cilju usmjeravanja suzbijanje invazivnih komaraca, i to za područje samo 1 JLS, gdje se bilježio iz tjedna u tjedan najveći broj položenih jajašaca u jednoj klopki. Provodila se i edukacija građana putem dežurnog telefona i e-pošte te tijekom stručnih nadzora nad mjerama obvezatne DD, kao i distribucija stručnih materijala u cilju skretanja pozornosti građana na problematiku komaraca. Ovogodišnjim monitoringom je i dalje utvrđena prisutnost invazivnog komarca *Aedes albopictus*, kao još uvijek jedine invazivne vrste prisutne na području Šibensko-kninske županije. U 2026. godini, planira se nastaviti s praćenjem invazivnih vrsta komaraca u sklopu nacionalnog

monitoringa, jer osim što je monitoring zakonska obveza, očekuje se, u skoroj budućnosti, da bi se još neke invazivne vrste komaraca iz roda *Aedes* mogle proširiti na Republiku Hrvatsku, a koje su prisutne u Europi, a koje imaju vektorski značaj. Planira se provesti i praćenje domaćih vektorski značajnih vrsta komaraca, putem pasivnog i/ili aktivnog nadzora, no ova vrsta monitoringa će ovisiti o financijskim mogućnostima. Još uvijek se možemo ravnati prema financijskim mogućnostima, jer je rizik zaraze transmisivnim bolestima koje prenose komarci u Republici Hrvatskoj, a tako i u našoj Županiji, relativno nizak.

Tijekom 2025. godine izrađena su i 22 mišljenja/preporuke za objekte kod kojih je identificirana *Legionella spp.* u vodovodnom sustavu. Radilo se o preporukama za provedbu mjera za smanjenje rizika od moguće legionarske bolesti, a sukladno novom Pravilniku o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja, koji je stupio na snagu 28. ožujka 2024. godine. Slično je moguće u 2026. godini.

6. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

- zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos,
- zdravstveni pregled poslije preboljelih zaraznih bolesti,
- zdravstveni pregled pri ulasku u Republiku Hrvatsku tijekom razdoblja inkubacije (malarija, kolera, virusne hemoragijske groznice i dr.)
- povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa.

Ovakvim zdravstvenim pregledima u 2026. godini očekujemo obuhvatiti oko 10 000 osoba. U 2025. godini smo imali 10 601 ovakvih zdravstvenih pregleda.

7. Zdravstveni odgoj osoba

Osobe koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu namirnica dolaze u dodir s namirnicama moraju imati znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni. Osobe koje na svom radnom mjestu dolaze u neposredan dodir s kozmetičkim proizvodima ili koje pružaju usluge njege ili uljepšavanja lica i tijela ili unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice, moraju imati znanja o sprječavanju zaraznih bolesti.

Tečajeve za stjecanje potrebnih znanja organizira Zavod kao ovlaštena ustanova, a troškove snosi pravna odnosno fizička osoba koja je svoje djelatnike uputila na tečaj.

U 2025. godini ovakvim zdravstvenim odgojem obuhvaćeno je 2147 osoba. Od toga 2015 o ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni, a 132 o sprječavanju zaraznih bolesti. Troškove stjecanja potrebnog znanja snosi poslodavac. Tijekom 2026. godine očekujemo održavanje tečaja higijenskog minimuma za oko 2 000 polaznika.

Zavod je obavezan informirati zdravstvene djelatnike i pučanstvo o razlozima i načinu provedbe posebnih mjera u posebnim slučajevima kada je nužna suradnja zdravstvenih radnika i pučanstva u provedbi posebnih mjera.

U 2025. godini bilo je 2135 takvih informiranja, a slično očekujemo u 2026. godini.

7.a Kontrole mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom, provode se dinamikom i rokovima propisanim zakonom i u okviru planova sustava i postupaka temeljenih na načelima HACCP sustava. Ove kontrole se provode i u drugim objektima, ako postoji epidemiološka indikacija. U okviru djelatnosti Odjel epidemiologije interpretira rezultate ispitivanja mikrobiološke čistoće objekata, a koji odstupaju od zakonom propisanih kriterija sigurnosti. Tijekom 2025. godine izrađeno je 169 ovakvih interpretacija za objekte pod sanitarnim nadzorom, s ciljem sprječavanja zaraznih bolesti koje se prenose hranom, a slično se očekuje u 2026. godini. Korektivne mjere su se uglavnom odnosile na uklanjanja uzroka nezadovoljavajućih rezultata, ispravne provedbe sanitacije,

spriječavanja križne kontaminacije i edukacije djelatnika na poslovima s hranom radi usvajanja i primjene tog znanja u svakodnevnom radu.

8. Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa

Tijekom 2025. godine u Zavodu za javno zdravstvo, Odjelu epidemiologije, neobveznim imunizacijama (protiv tetanusa ozlijeđenih osoba, protiv virusne žutice tipa B za osobe pod povećanim rizikom od zaraze, protiv bjesnoće za profesionalno izložene osobe i ozlijeđene zbog ugriza bijesnih ili sumnjivih životinja (226 antirabičnih obrada u 2025.g.), protiv žute groznice za osobe koje putuju u područje gdje postoji ta bolest, protiv kolere i drugih bolesti za osobe koje putuju u područje, prema epidemiološkoj indikaciji, protiv trbušnog tifusa prema epidemiološkoj indikaciji, cijepljeno je 821 osoba. Ukupno je cijepljeno 1299 osoba, seroprofilaksom je obuhvaćeno 15 osoba, a kemoprofilaksom 137 osoba. U 2026. godini planiramo obuhvatiti oko 2000 osoba.

Epidemiološki odjel obavlja i nadzor nad obveznim imunizacijama (tuberkuloza, difterija, tetanus, hripavac, dječja paraliza, ospice, crvenka, zaušnjaci, virusna žutica tip B, bolesti uzrokovane sa Haemophilus influenzae tip B, za sve osobe određene dobi) tjedno i obvezno mjesečno, tj provjerava je li postignut zakonom propisan cjepni obuhvat i po potrebi intervenira. Savjetovanje osoba ili roditelja djece koji odbijaju obvezne imunizacije nije obavezna mjera, ali epidemiološka služba obavlja i taj posao. Iako je primijećen rastući trend odbijanja cijepljenja, to još nije zabrinjavajuće u smislu pada propisanog cjepnog obuhvata. Na osnovu svih navedenih podataka, izrađuje se godišnje izvješće o provedenim obveznim imunizacijama.

U djelokrug rada Odjela epidemiologije spada i skladištenje kvartalne količine cjepiva za Županiju, te mjesečna distribucija cjepiva pojedinim cjepiteljima , u hladnom lancu, za oko 80 cjepitelja u Županiji. Na osnovu izvješća cjepitelja, Odjel epidemiologije izrađuje mjesečna izvješća o potrošnji cjepiva.

U 2026. godini u planu je i dalje, prema nalogima Ministarstva zdravstva i HZJZ, distribucija (na tjednoj bazi) i skladištenje cjepiva protiv bolesti COVID-19. U 2025. bilo je 482 takvih distribucija.

C) SIGURNOSNE MJERE

1. Obvezna protuepidemijska DDD

Obavlja se u cilju brzog i učinkovitog zaustavljanja širenja zaraznih bolesti kao sigurnosna i obvezna mjera. U 2025. godini djelatnici Odjela epidemiologije su obavili 5 protuepidemijskih dezinfekcija, i to sve kod pojave oboljenja od tuberkuloze. Slično se očekuje i 2026. godini.

2. Karantena

Osobe za koje se utvrdi ili posumnja da su bile u neposrednom dodiru s oboljelima ili osobama za koje se sumnja da su oboljele od kuge ili virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg) biti će stavljene u karantenu na Odjelu za zarazne bolesti Opće bolnice u Šibeniku. Financiranje ovakvog vida zaštite regulirano je propisima o zdravstvenom osiguranju.

U slučaju epidemije ili elementarnih nesreća koje mogu dovesti do epidemije ili oboljenja od zaraznih bolesti velikog broja osoba Zavod napravi prijedlog mjera, a po prijedlogu Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. To se i učinilo vezano za epidemiju (pandemiju) bolesti COVID-19.

3. ODJEL KLINIČKE MIKROBIOLOGIJE

Klinička mikrobiologija je specijalističko-konzilijarna djelatnost koja se bavi etiologijom i dijagnostikom infekcija, usmjerava antimikrobnu terapiju na temelju laboratorijskog ispitivanja osjetljivosti uzročnika infekcija, razrađuje metodologiju specifičnu za dijagnostiku infekcija. Posebno područje rada mikrobiološke struke jesu infekcije zadobivene u zdravstvenoj skrbi, bakterijska rezistencija i potrošnja antibiotika. Mikrobiološka struka rukovodi mikrobiološkom dijagnostikom i antimikrobnom terapijom. Ova područja su i u našoj zemlji prepoznata kao aktualni javnozdravstveni problemi, te zahtijevaju educirano osoblje, preciznu, brzu i suvremenu dijagnostiku, dobru informatičku potporu i timski rad. U prijamnoj ambulanti Odjela kliničke mikrobiologije uzimaju se najrazličitiji klinički uzorci (obrisak rane, obrisak uha, obrisak nazofarinksa, obrisak uretre, epidermalne strugotine, krv,...) ili zaprimaju klinički uzorci (hemokulture, likvor, aspirati, bioptati, punktati, urin, eksprimati, obrisak cerviksa,...) koji su predhodno uzeti na bolničkim odjelima, u specijalističkim ili ambulantama opće prakse. U laboratorijima Odjela obrađuju se različiti bolesnički uzorci koji su upućeni iz Opće bolnice Šibensko-kninske županije, Opće bolnice u Kninu, ambulantni Domova zdravlja u Šibeniku, Drnišu i Kninu te Odjela epidemiologije Zavoda.

Tijekom 2025.g. obrađeno je 22 340 različitih uzorka iz OB Šibensko-kninske županije i 1 507 uzoraka iz OB u Kninu. U istom razdoblju obrađeno je 34 718 uzoraka izvanbolničkih bolesnika. Tijekom 2025. godine obrađeno je 10 078 uzoraka stolice parazitološki i 10 078 uzoraka stolice na salmonela i šigele (ukupno 20 156 pretraga) od 10 012 osoba za sanitarni pregled. Uvidom u mikrobiološki informacijski sustav, MIBIS napravljeno je 295 različitih pretraga koje su osobe plaćale same, odnosno 132 pretrage naplaćene preko blagajne računovodstva.. Vrsta i broj tih pretraga te njihov iznos je evidentiran u računovodstvu Zavoda. Tijekom 2025. godine na OKM Zavoda napravljeno je ukupno 80 198 pretraga.

U organizaciji Odjela kliničke mikrobiologije uzimaju se i uzorci za pretrage koje se ne rade u našem laboratoriju već se šalju u suradne ustanove. Uzorci koji se šalju u suradne ustanove nisu prikazani u Tablici 1. Tijekom 2025 g. 324 uzoraka krvi je uzeto za testiranje na Quantiferonski test i poslano u Zavod za kliničku mikrobiologiju KBC Split te 359 uzorak za dijagnostiku tuberkuloze u Supranacionalni laboratorij za bakteriološku dijagnostiku tuberkuloze HZJZ u Zagrebu. Također je poslano ukupno 267 uzoraka seruma u suradne ustanove zbog nemogućnosti testiranja u našoj ustanovi i 91 izolat salmonela (jedan po bolesniku) na serotipizaciju i identifikaciju.

A/ Otkrivanje bakterijskih, gljivičnih i virusnih uzročnika različitih infekcija iz kliničkih uzoraka bolničkih i izvanbolničkih bolesnika odvija se u Laboratoriju za dijagnostiku infekcija hospitaliziranih bolesnika i infekcija povezanih s zdravstvenom skrbi, Laboratoriju za respiratorne infekcije i mikologiju, Laboratoriju za gastrointestinalne infekcije i Laboratoriju za urogenitalne infekcije. Od 2024. g. radimo dvije nove molekularne pretrage: jedna je za dijagnostiku meningoencefalitisa iz cerebrospinalnog likvora i druga za detekciju vodećih uzročnika sepse i/ili endokarditisa iz pozitivne hemokulture te gena rezistencije MDR bakterija. Tijekom ljeta 2025. na mariPoc uređaju uveli smo i gastrointestinalni panel za testiranje iz jednog uzorka stolice – C. difficile toksin A i B i GDH, Campylobacter, Norovirus, Adenovirus i Rotavirus. Od svibnja 2025. godine u rutinskom radu se koristi uređaj MALDI TOF MS za identifikaciju klinički značajnih bakterija, kvasaca i gljiva. Navedeni uređaj je značajno poboljšao mikrobiološku dijagnostiku, koja je postala značajno brža i preciznija, pa se stoga i uzorci koji se odnose na kultivaciju klinički značajnih bakterija i gljiva prije završavaju a pripadajući nalazi izdaju ranije što je u skladu s potrebama suvremene mikrobiološke dijagnostike. Od svibnja 2025. do kraja 2025. godine napravljeno je ukupno 8 844 identifikacije bakterija, kvasaca i plijesni na MALDI TOF uređaju.

U ova četiri laboratorija obavljaju se slijedeće pretrage:

- kultivacija, izdvajanje i identifikacija uzročnika (aerobnih, fakultativno anaerobnih i anaerobnih bakterija) infekcija iz najrazličitijih kliničkih uzoraka (urin, stolica, obrisci: uha, nosa, ždrijela, nazofarinksa, krv, likvor, bioptati, punktati, aspirati,...),

- kultivacija, izdvajanje i identifikacija gljiva iz najrazličitijih kliničkih uzoraka (urin, obrisci: uha, nosa, ždrijela, nazofarinksa, krv, likvor, bioptati, punktati, aspirati rana, epidermalne strugotine,...), identifikacija bakterija i gljiva MALDI TOF uređajem,
- testiranje osjetljivosti bakterija prema antibioticima disk difuzijskom metodom i određivanje minimalne inhibitorne koncentracije - E testovima),
- određivanje minimalne inhibitorne koncentracije (MIK) metodom mikrodilucije u bujonu (MBD), testiranje osjetljivosti gljiva prema antifungicima komercijalnim testovima i određivanje minimalne inhibitorne koncentracije - E testovima kog sustavnih gljivičnih infekcija (fungemija),
- kultivacija, identifikacija i testiranje osjetljivosti na antibiotike komercijalnim testom za Ureaplasma urealyticum i Mycoplasma hominis iz obrisaka uretre, cerviksa, urina, eksprimata i amnionske tekućine,
- identifikacija, ispitivanje osjetljivosti (određivanje MIK-ova) bakterija i gljiva automatiziranim sustavom VITEK-2,
- ispitivanje fenotipskih mehanizama rezistencije (konvencionalnim metodama i strojno),
- ispitivanje genotipskih mehanizama (KPC, VIM, OXA-48, IPM, NDM) rezistencije s ciljem suzbijanja i prenošenja infekcija rezistentnim sojevima koji u slučaju infekcije zahtijevaju terapiju širokospektralnim, skupim antibioticima ili pak nema adekvatnog antibiotika za liječenje,
- imunokromatografski testovi za detekciju (KPC, VIM, OXA 48, IPM, NDM),
- direktna dijagnostika adenovirusa, rotavirusa detekcijom antigena u fecesu,
- direktna dijagnostika astrovirusa detekcijom antigena u fecesu,
- direktna dijagnostika norovirusa ELISA imunokromatografijom,
- ELFA test za dokaz toksina A i B C. difficile iz stolice,
- ELFA test za detekciju GDH C. difficile iz stolice,
- imunokromatografski test za detekciju GDH C. difficile iz stolice,
- RT-PCR C. difficile za detekciju toksigenog i epidemijskog C. difficile,
- imunokromatografski test za dokaz toksina A i B C. difficile iz stolice,
- direktna dijagnostika Influenzae A i B imunokromatografijom iz respiratornih uzoraka,
- direktna dijagnostika Respiratornog sincicijalnog virusa (RSV) imunokromatografijom iz respiratornih uzoraka,
- direktna detekcija legionela antigena L. pneumophila serogrupe 1 iz urina bolesnika,
- direktna detekcija pneumokoknog antigena iz urina bolesnika,
- imunokromatografski test za detekciju adenovirusa iz respiratornih uzoraka,
- brzi imunokromatografski test za detekciju S. pyogenes iz obrisaka ždrijela,
- brzi imunokromatografski test za detekciju H. pylorii antigena iz stolice,
- Shiga toksin producirajuća E. coli – STEC (EHEC) iz stolice,
- Influenza A antigen – mariPOC respiratorni panel test,
- Influenza B antigen – mariPOC respiratorni panel test,
- Respiratorni sincicijalni virus – mariPOC respiratorni panel test,
- Humani metapneumovirus – mariPOC respiratorni panel test,
- Parainfluenza virus 1, 2 i 3 – mariPOC respiratorni panel test,
- Adenovirus – mariPOC respiratorni panel test,
- Humani bokavirus – mariPOC respiratorni panel test,
- Koronavirus – mariPOC respiratorni panel test,
- SARS-CoV-2 – mariPOC respiratorni panel test,
- C. difficile GDH, toxin A i B mariPOC GI panel test,
- Campylobacter jejuni i coli mariPOC GI panel,
- Noro virus I i II mariPOC GI panel,
- Adeno virus mariPOC GI panel,
- Rota virus mari POC GI panel i
- pretraživanje obrisaka rodnice/rektuma na BHS B kod trudnica.
- Hemokultura ID ASL R panel RT PCR (multiplex) za detekciju bakterija i kvasaca s najčešćim genima rezistencije iz pozitivne hemokulture. Ovim testom detektiraju se Gram negativne bakterije:

Acinetobacter calcoaceticus-baumannii complex, Bacteroides fragilis, Haemophilus influenzae, Neisseria meningitidis, Pseudomonas aeruginosa, Stenotrophomonas maltophilia, Enterobacteriaceae, Enterobacter cloacae complex, Escherichia coli, Klebsiella aerogenes, Klebsiella oxytoca, Klebsiella pneumoniae grupa, Proteus, Salmonella, Serratia marcescens; Gram pozitivne bakterije: Enterococcus faecalis, Enterococcus faecium, Listeria monocytogenes, Staphylococcus, Staphylococcus aureus, Streptococcus, Staphylococcus epidermidis, Staphylococcus lugdunensis, Streptococcus agalactiae, Streptococcus pyogenes, Streptococcus pneumoniae; Kvasci: Candida albicans, Candida auris, Candida parapsilosis, Candida glabrata, Candida krusei, Candida tropicalis, Cryptococcus neoformans/gattii; Geni rezistencije na antibiotike: karbapenemaze (IMP, KPC, OXA-48, NDM, VIM), rezistencija na kolistin (mcr-1), ESBL, CTX-M, mec A/C i Van A i B.

-Molekularno testiranje najčešćih uzročnika meningitisa/ encefalitisa iz cerebrospinalnog likvora, metodom Real-Time PCR (multiplex). Testom se detektiraju bakterije: E. coli K1, Haemophilus influenzae, Listeria monocytogenes, Neisseria meningitidis, Streptococcus agalactiae, Streptococcus pneumoniae; kvasnice: Cryptococcus neoformans/gattii; virusi: Cytomegalovirus (CMV), Enterovirusi, Herpes simplex virus 1 (HSV-1), Herpes simplex virus 2 (HSV-2), Humani herpes virus 6 (HHV-6), Humani parechovirus i Varicella zoster virus (VZV).

Tijekom 2025. godine obrađeno je ukupno 50 729 bolesničkih uzorka/pretrage u ova četiri dijagnostička laboratorija. Ukupno 91 izolat salmonela (jedan po bolesniku) je poslan na serotipizaciju i identifikaciju NRL za salmonele u HZJZ:

B/ Određivanje titra protutijela na specifične uzročnike infekcija iz seruma bolesnika radi se u Laboratoriju za serološku dijagnostiku. Tijekom 2025. godine u ovom je laboratoriju zaprimljeno 2 719 uzorak seruma iz kojih je napravljeno ukupno 3 035 serološka pretraga kod 1 213 bolesnika:

- određivanje antistreptolizina O (ASL) kvantitativno,
- određivanje C-reaktivnog proteina (kvantitativno),
- određivanje Rheuma-faktora kvantitativno,
- određivanje RF testom po Waller-Roseu (kvantitativno),
- serološka dijagnostika sifilisa dvjema metodama:

TPHA (test haemaglutinacije s antigenom treponeme - kvantitativno)

RPR - (kvantitativno)

- dokaz antistafilolizina (ASTA) kvantitativno,
- CLIA za dokaz IgG protutijela na Echinococcus granulosus
- enzimatski imunotest za dokaz IgG i IgM protutijela kod toksoplazme,
- enzimatski imunotest za dokaz aviditeta IgG protutijela kod toksoplazme,
- enzimatski imunotest za dokaz IgG i IgM protutijela kod infekcije Cytomegalovirusom,
- enzimatski imunotest za dokaz aviditeta IgG protutijela infekcije Cytomegalovirusom,
- enzimatski imunotest za dokaz IgG i IgM protutijela na antigene VC i IgG protutijela na EBNA kod infekcije Epstein Barr virusa,
- CLIA za dokaz IgG i IgM protutijela kod M. pneumoniae,
- EIA za dokaz IgG i IgM protutijela kod Adenovirusa,
- Enzimatski imunotest (ELISA) za dokaz IgA, IgM, IgG protutijela kod SARS-CoV-2,
- ELFA za dokaz IgM, IgG protutijela kod SARS-CoV-2,
- CLIA za dokaz IgA, IgM, IgG protutijela kod SARS-CoV-2 i
- CLIA za dokaz IgG protutijela na protein S SARS-Co – 2.

Uzimanje uzoraka krvi za kvantitativni test, inkubacija krvi u našem laboratoriju i slanje na testiranje u suradnu ustanovu, Zavod za kliničku mikrobiologiju KBC Split (324 uzoraka u 2025. godini). Također je u suradnu ustanovu poslano 267 uzoraka seruma zbog pretraga koje se ne rade u našoj ustanovi.

C/ Laboratorij za molekularnu dijagnostiku

Zbog pandemije s Covid 19 od 21. 9. 2020. prenamijenjen je Laboratorij za bakteriološku dijagnostiku tuberkuloze u Laboratorij za dijagnostiku Covid 19 pa se od tada svi uzorci za

dijagnostiku tuberkuloze prikupljaju i šalju u Supranacionalni laboratorij za tuberkulozu Službe za mikrobiologiju HZJZ u Zagrebu. Tijekom 2025. godine poslano je ukupno 359 uzoraka na dijagnostiku tuberkuloze i ostalih mikobakterija. Za neke od pacijenata sa sumnjom na tuberkulozu radio se direktni mikroskopski preparat iz materijala u našem laboratoriju, a preliminarni nalaz mikroskopskog preparata javljao kliničaru.

Završetkom pandemije Laboratorij za dijagnostiku Covid 19 je prenamijenjen u Laboratorij za molekularnu dijagnostiku. Od 2023. godine u ovom se laboratoriju rade slijedeće molekularne pretrage:

- SARS- CoV-2 RT PCR iz respiratornih uzoraka.

Testirano je ukupno 181 uzoraka, od toga 35 uzorka su bila pozitivna na SARS CoV 2 (19,4 %).

- Visokorizičnih humanih papiloma virusa – HPV – RT PCR.

Od prosinca 2022. godine iz istog uzorka i istodobno se radi i genotipizacija visokorizičnih genotipova HPV molekularnom metodom RT PCR. Tijekom 2025. godine testirano je ukupno 832 uzoraka (811 bolesnika) na HPV.

- C. trachomatis molekularnom metodom RT PCR iz urogenitalnih uzoraka.

- Detekcija gonoreje molekularnom metodom RT PCR iz urogenitalnih uzoraka.

- M. genitalium molekularnom metodom RT PCR iz urogenitalnih uzoraka.

- U. Urealyticum molekularnom metodom RT PCR iz urogenitalnih uzoraka.

Testirano je 1 224 uzorka (1 131 bolesnik) na C. trachomatis, N. Gonorrhoeae, M. genitalium i U. Urealyticum (ukupno 4 524 pretraga)

- B. pertusis/parapertusis/holmesii i pertusis toxin RT PCR iz nazofarinksa.

6 uzorka/pretrage za 6 bolesnika

- Herpes simplex virus 1 i 2, Varicella Zoster virus RT PCR iz cerebrospinalnog likvora.

Testirano 3 uzoraka (3 bolesnika), 9 pretraga.

- Influenza A i B RT PCR iz respiratornih uzoraka.

Testirano 88 uzoraka (88 bolesnika).

- Respiratorni sincicijalni virus RT PCR iz respiratornih uzoraka. Testirana su 3 uzorka.

Tijekom 2025.g. u molekularnom laboratoriju je testirano ukupno 2 343 uzoraka (2 141 pacijenata) na ukupno 5 643 pretragu.

D/ Detekcija klinički značajnih parazita se obavlja u Laboratoriju za gastrointestinalne infekcije.

Pretrage koje se rade u ovom laboratoriju su:

- izravna dijagnostika krvnih i tkivnih parazitoza (punktati, krv, bioptati, i dr.; nativni i obojani preparati),

- izravna dijagnostika intestinalnih helminata i protozoa (stolica- makroskopski, mikroskopski: nativni preparat i metoda koncentracije- paraSept, modificirano ZN bojanje, perianalni otisak)

- izravna dijagnostika tkivnih helminata,

- determinacija člankonožaca od medicinskog značenja,

- izravna dijagnostika skabijesa,

- izravna dijagnostika, mikroskopski preparat i „in Pouch” kultivacija T. vaginalisa iz urogenitalnih uzoraka (urin, obisak vagine, ejakulat).

U ovom je laboratoriju tijekom 2025. godine ukupno 2 038 bolesničkih uzorka kod 1 115 bolesnika obrađeno parazitološki i velik broj uzoraka (10 078) osoba (10 012) koje podliježu periodičnim zdravstvenim pregledima što je prikazano pod točkom F/.

E/ Nadzor, suradnja i konzultantska pomoć pri suzbijanju infekcija zodobivenih u zdravstvenoj skrbi

Mikrobiolog je aktivni član Tima Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija OB Šibensko-kninske županije. Rad u Povjerenstvu se provodi svakodnevnim kontaktima članova Tima i mjesečnim sastancima članova Povjerenstva. Mikrobiolozi su konzultanti koji daju preporuke i specijalističko mišljenje za uzimanje uzoraka od bolesnika, od osoblja te obrisaka površina, medicinskih pomagala i dr. zbog traženja uzroka, izvora i putova prenošenja infekcija, te

interpretiraju rezultate mikrobioloških pretraga. Sve sa ciljem suzbijanja nastanka i prenošenja bolničkih infekcija i infekcija zadobivenih u zdravstvenoj skrbi općenito. U tu svrhu se rade sljedeće mikrobiološke pretrage:

- kontrola vode za hemodijalizu i dijalizat,
- kontrola procesa sterilizacije biološkom metodom koja uključuje kontrolu suhih sterilizatora i autoklava na području Županije,
- kontrola briseva površina i medicinskih pomagala u zdravstvenim ustanovama u slučaju epidemije, u traženju uzroka, izvora i puteva prenošenja infekcije,
- kontrola endoskopa,
- nadzor bolesnika u jedinicama intenzivnog liječenja, kirurškom i drugim odjelima s pojačanim rizikom za infekcije,
- nadzor osoblja u jedinicama intenzivnog liječenja, kirurškom i drugim odjelima s pojačanim rizikom za infekcije prema epidemiološkoj indikaciji,
- nadzor nad meticilin rezistentnim *Staphylococcus aureus* (MRSA) koji se provodi u skladu s preporukama u „Nacionalnim smjernicama za prevenciju, kontrolu i liječenje infekcija koje uzrokuje MRSA” na odjelima kirurgije, neurologije, ORLa, JIL-a i interne medicine,
- nadzor nad bolesnicima sa sumnjom na kolonizaciju i/ ili infekciju multiplo rezistentnim bakterijama (ESBL, karbapenemaze, Ampc, dr.),
- nadzor nad bolesnicima koji se premještaju ili su unutar šest mjeseci boravili u bolnici ili domovima umirovljenika ili se zna da su ranije bili kolonizirani/ inficirani MDR sojevima,
- nadzor nad bolesnicima s karbapenom rezistentnim enterobakterijama (KRE)
- nadzor nad bolesnicima s *C. difficile* infekcijom (CDI),
- nadzor nad bolesnicima s VRE,
- nadzor nad bolesnicima s MDR *A. baumannii* i
- pregled, nadzor, obrada i preporuke bolesnicima koji su kolonizirani/ inficirani multiplo rezistentnim bakterijama u izvanbolničkoj sredini.

Tijekom 2025. godine obrađeno je 10 007 uzoraka/pretraga. Broj uzoraka u 2026. godini ovisi o prevalenciji bolničkih infekcija, infekcija zadobivenih u zdravstvenoj skrbi i rezistenciji u Šibensko-kninskoj županiji, ali i u Republici Hrvatskoj.

F/ Mikrobiološka analiza uzoraka osoba koje podliježu periodičnim zdravstvenim pregledima (kliconoše) su:

- stolice na salmonelle i šigele,
- stolice na parazite,
- ostali klinički uzorci osoba koje podliježu zdravstvenom nadzoru na zahtjev Odjela epidemiologije.

Tijekom 2025. godine obrađeno je 10 078 uzoraka stolice na parazite i 10 078 uzoraka stolice na salmonelle i šigele što je ukupno 20 156 pretraga uzoraka stolice od 10 012 osoba koje podliježu zdravstvenom nadzoru. Približno jednak broj uzoraka očekujemo 2026. g. u skladu s Pravilnikom o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom NN 116/2018 (21. 12. 2018) i koji je stupio na snagu 1. 1. 2019.g.

G/ Detekcija uzročnika infekcija u kliničkim uzorcima u izvanrednim prilikama po epidemiološkoj indikaciji.

- Organiziranje rada mikrobiološkog laboratorija u izvanrednim prilikama (prirodne nepogode, rat, i dr.). Organiziran je rad u laboratoriju tijekom pandemije COVID19 i epidemije hripavca.

H/ Ostali poslovi i zadaci u 2025. g.

- Godišnji izvještaji o broju uzoraka, vrsti i broju pretraga Odjel upućuje Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.
- Prijavlivanje uzročnika zaraznih bolesti Odjelu za epidemiologiju Zavoda.

- Prati i izvještava o osjetljivosti bakterija na antibiotike na području Županije, u godišnjoj publikaciji, na sastancima Povjerenstva za bolničke infekcije i Povjerenstva za antibiotike OB Šibensko- kninske županije.
- Konzultantsko mišljenje liječnicima kliničarima u svezi uzimanja odgovarajućeg uzorka, pretrage, interpretacije nalaza te odabira antimikrobne terapije.
- Mikrobiološki laboratorij Zavoda je suradni laboratorij, a voditelj laboratorija član Odbora za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike pri Kolegiju za javno zdravstvo Akademije medicinskih znanosti Hrvatske (AMZH); rezultati o rezistenciji se svake godine objavljuju u godišnjoj publikaciji AMZH.
- Mikrobiološki laboratorij je uključen u rad europskog projekta European Antimicrobial Resistance Surveillance System (EARS) kojim se prati osjetljivost vodećih izolata iz hemokultura i drugih primarno sterilnih uzoraka.
- Slanje neuobičajenih izolata na identifikaciju, sojeva neuobičajene rezistencije na ispitivanje osjetljivosti i određenih, dogovorenih izolata na potvrdu u Referalne centre republičkog Zavoda i klinika.
- Identifikacija mikroorganizama iz nekliničkih uzoraka (sanitarna mikrobiologija) za potrebe Odjela epidemiologije Zavoda.
- Mikrobiolog je član Tima Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija OB Šibensko-kninske županije.
- Mikrobiolog je član Tima za antibiotike OB Šibensko-kninske županije.
- Svakodnevna unutrašnja kontrola kvalitete rada u laboratoriju.
- Kvartalna vanjska kvaliteta kontrole: identifikacije i ispitivanje osjetljivosti bakterija.
- UK NEQUAS mjesečnu vanjsku kontrolu kvalitete iz područja opće bakteriologije i ispitivanja osjetljivosti.
- UK EARS NEQUAS polugodišnja vanjska kontrola kvalitete iz područja osjetljivosti izolata iz primarno sterilnih materijala zbog sudjelovanja u EARS projektu ECDC.
- WHO polugodišnja vanjska kontrola kvalitete iz područja ispitivanja osjetljivosti.
- WHO Global Round of Laboratory Proficiency Testing for the Detection of SARS-CoV-2 by PCR program/ WHO vanjska kontrola kvalitete za molekularnu detekciju SARS-CoV-2).
- Izvještavanje Povjerenstva za bolničke infekcije i Povjerenstva za antibiotike OB Šibensko kninske županije o pojavi i kretanju bolničkih infekcija i rezistencije.
- Izvještavanje Referentnog centra za bolničke infekcije RH pri Ministarstvu zdravstva RH o bolničkim infekcijama i rezistenciji u bolničkoj sredini u sklopu rada Povjerenstva.
- Izvještavanje Referentnog centra za rezistenciju MZ RH o karbapenem rezistentnim enterobakterijama.
- U laboratoriju se kontinuirano izrađuje laboratorijska dokumentacija postupnika, protokola, algoritama pretraga i metoda.
- Edukacija pripravnika (SSS, VŠS, VSS) koji obavljaju pripravnčki staž na Odjelu kliničke mikrobiologije.
- Kontinuirana edukacija svih djelatnika Odjela.
- Najmanje jednom tjedno sastanak svih djelatnika Odjela, a po potrebi i češće.
- Najmanje dva puta tjedno sastanak liječničkog konzilija.
- Održavanje stručno-znanstvenih predavanja na raznim skupovima, stručnim sastancima, simpozijima, kongresima u organizaciji HLZ i/ili HDKM i/ili drugih stručnih društava i sekcija HLZ.
- Odjel kliničke mikrobiologije Zavoda je nastavna baza za Studij sestrinstva Veleučilišta u Šibeniku (VUŠ) od 2023. godine. Voditeljica Odjela je predavač i nositelj kolegija medicinske mikrobiologije i parazitologije koji se održava na VUŠ i dio vježbi na Zavodu ŠKŽ.

4. ODJEL ZDRAVSTVENE EKOLOGIJE

Odjel zdravstvene ekologije u okviru svoje Zakonom o zdravstvenoj zaštiti utvrđene djelatnosti prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva, zdravstvenu ispravnost hrane, sirovina, vode za ljudsku potrošnju, vode za rekreaciju i fizikalnu terapiju, te predmeta opće uporabe; ispituje i ocjenjuje sastav i kakvoću otpadnih voda, površinskih i podzemnih voda, mora te obavlja stručne poslove zaštite okoliša. Sva djelatnost Odjela u području ispitivanja zdravstvene ispravnosti hrane, vode za ljudsku potrošnju, površinske i podzemne vode i mora propisana je zakonskim propisima RH. Za provođenje svoje djelatnosti Odjel je ovlašten i od strane nadležnih ministarstava. Sukladno rješenju Ministarstva poljoprivrede o ovlašćivanju službenog laboratorija provodi službene kontrole hrane i voda za ljudsku potrošnju. Odjel je u 2025. godini proveo ispitivanja na cca 24 647 uzoraka (8 166 zahtjeva u LIMSU+ more), te ispitao oko 100 478 pokazatelja, 11% više nego u 2024. godini, na visokoj razini kvalitete usluga što se iz godine u godinu potvrđuje provođenjem unutarnjih i vanjskih kontrola te povratnim informacijama od strane svojih korisnika usluga. Uzorkovanje obavljaju isto djelatnici Odjela zdravstvene ekologije, teren se obrađuje svakodnevno duž cijele županije.

Odjel zdravstvene ekologije akreditiran je od 2012. godine za ispitivanja hrane i voda, trenutno je akreditirano 24 metode. U OZE zadnja vanjska ocjena akreditacije održana je u studenom 2024.god. dobili smo proširenje za jednu novu metodu, nije bilo utvrđenih nesukladnosti.

Akreditacija je postupak kojim akreditacijsko tijelo vrednuje određenu instituciju i potvrđuje da je stručno i tehnički osposobljena za rad u skladu s međunarodno prihvaćenim pravilima. HAA provodi akreditaciju na temelju Zakona o akreditaciji (NN 158/03, 75/09, 56/13), Uredbe o osnivanju Hrvatske akreditacijske agencije (NN 158/04, 44/05, 30/10) i Statuta Hrvatske akreditacijske agencije (Odluka o davanju suglasnosti na statut Hrvatske akreditacijske agencije, dopunu i izmjenu (NN 76/05, 96/09, 52/10), te sektorskih zakona i provedbenih propisa kao što je na primjer: Zakonom o hrani (NN 18/2023), Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23) i drugi. Ravnateljica Zavoda kao i Voditeljica Odjela u potpunosti su svjesne da je za učinkovitu i djelotvornu provedbu akreditacijskih aktivnosti od ključnog značaja stručno i osposobljeno osoblje. Zbog toga se posebna pažnja posvećuje stalnoj dodatnoj izobrazbi i osposobljavanju, poticanju na dodatnu izobrazbu i osposobljavanje te ocjeni rada i nadzoru nad radom osoblja. U tome se smislu, u okvirima mogućnosti, osiguravaju potrebna financijska sredstva.

Ukupan broj parametara koji se ispituju u laboratorijima je 124, od čega:

- 22 parametara u Laboratoriju za mikrobiologiju u Odjelu zdravstvene ekologije,

- 29 parametara u Laboratoriju za ispitivanje hrane i POU,

- 73 parametara u Laboratoriju za ispitivanje voda i mora i Laboratoriju za otpadne vode. Zavod sklapa ugovore s objektima na području Šibensko-kninske županije koji se bave proizvodnjom i prometom hrane npr.: škole, vrtići, domovi umirovljenika, različiti ugostiteljski objekti, hotelske kuće, komunalna poduzeća, industrije i razni drugi subjekti. Na temelju ugovora, zahtjeva ili narudžbenice djelatnici Odjela obavljaju uzorkovanja vode za ljudsku potrošnju, otpadne vode, površinske vode, bazenske vode, mora za kupanje, hrane i otisaka/briseva. Postupci uzorkovanja obavljaju se prema utvrđenom planu i zahtjevima opisanim u propisanim Postupcima rukovanja uzorcima koji se ispituju i Postupku uzorkovanja i rukovanja uzorcima otpadnih voda. Postupci uzorkovanja uvijek su popraćeni odgovarajućim zapisima, u kojima se bilježe svi čimbenici koje treba nadzirati u svrhu osiguranja valjanosti rezultata ispitivanja.

Odjel surađuje s državnim upravnim tijelima nadležnim u području zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane te zaštite okoliša kao što su razne inspekcije iz Državnog inspektorata (sanitarna inspekcija, vodopravna inspekcija, inspekcija zaštite okoliša...) s ostalim županijskim zavodima za javno zdravstvo, kao i s drugim ustanovama iz istog područja djelovanja.

U sklopu Odjela nalaze se sljedeći odsjeci:

- 1) Odsjek za ispitivanje hrane i predmeta opće uporabe
- 2) Odsjek za mikrobiologiju u Odjelu zdravstvene ekologije
- 3) Odsjek za ispitivanje voda i mora
- 4) Odsjek za ispitivanje otpadnih voda.

OVLAŠTENJA:

- Hrvatska akreditacijska agencija, Potvrda o akreditaciji br.1363
- Službeni laboratorij prema Rješenju Ministarstvo poljoprivrede, KLASA:UP/I-322-01/17-01/41, URBROJ:525-10/0766-18-5, od 27.ožujka 2018.godine
- Ovlašteni laboratorij za djelatnost uzimanja uzoraka i ispitivanja voda prema Rješenju o ispunjenju posebnih uvjeta, Ministarstvo poljoprivrede, KLASA UP/I-325-07/16-02/06, URBROJ:525-12/0988-16-3, od 22.ožujka 2016.godine
- Suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša prema Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode, KLASA: UP/I-351-02/14-08/53, URBROJ:517-06-2-1-1-14-02, od 20.svibnja 2014. godine
- Službeni laboratorij prema Rješenju Ministarstva zdravlja, KLASA:UP/I-541-02/14-03/06, URBROJ:534-07-1-1-3-15-13, od 17.lipnja 2015. godine
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Klasa: UP/I-351-02/14-08/68, UB:517-06-2-1-1-14-03, Zagreb, 07.07.2014.

1.ODSJER ZA ISPITIVANJE HRANE I PREDMETA OPĆE UPORABE

Odsjek za ispitivanje hrane i predmeta opće uporabe ima ulogu ispitivanja i ocjene senzorskih svojstava hrane, kemijskih, fizikalnih i fizikalno-kemijskih pokazatelja zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane životinjskog, biljnog i mineralnog podrijetla, kao i predmeta opće uporabe. Ispituju se energetske vrijednost i prehrambeni sastav hrane i obroka u vrtićima, školama, đачkim domovima, studentskim domovima i domovima umirovljenika, ustanovama socijalne skrbi i drugim sličnim subjektima u poslovanju s hranom koji opskrbljuje krajnjeg potrošača. Izrađuju se nutritivne deklaracije za prehrambene proizvode koji idu na tržište.

Standardi kvalitete za većinu kategorija hrane u Republici Hrvatskoj, s ciljem zaštite zdravlja ljudi i interesa potrošača, propisani su posebnim propisima koji uključuju:

- klasifikaciju, kategorizaciju i naziv hrane,
- fizikalna, određena kemijska, fizikalno-kemijska i senzorska svojstva te sastav hrane,
- fizikalno-kemijska i senzorska svojstva sirovina te vrstu i količinu sirovina, dodataka i drugih tvari koje se upotrebljavaju u proizvodnji i preradi hrane,
- dopuštene tehnološke postupke koji se primjenjuju u proizvodnji i preradi hrane
- postupke koje je potrebno provesti prije stavljanja hrane na tržište (samo za određenu hranu)
- dodatne zahtjeve označivanja hrane,
- metode koje je utvrdila Europska unija radi kontrole propisanih standarda kvalitete hrane.

Subjektima u poslovanju s hranom nije dopušteno stavljati na tržište hranu koja ne udovoljava važećim propisima o standardima kvalitete za hranu, posebnim propisima kojima se uređuje tržište poljoprivrednih proizvoda kao i zahtjevima zdravstvene ispravnosti/sigurnosti i označivanja hrane.

Kontrola sigurnosti, označavanje i kakvoće hrane definirana je Zakonom o hrani (NN 18/2023), te važećim Uredbama ((EZ) br. 178/2002, 1304/2003, 2230/2004,2019/1715, 931/2011, 208/2013, 2019/300, ...)

U 2025. god. na području Šibensko – kninske županije u Odsjeku za ispitivanje hrane i predmeta opće uporabe obrađeno je 662 uzoraka pri tome je obavljeno cca 2145 kemijskih analiza.

Uzorci koji su obrađeni:

- 338 uzoraka maslinovog ulja
- 225 uzoraka na hranjivu vrijednost
- 57 uzoraka pekarskih proizvoda (akrilamid)
- 17 uzoraka deserata (nutritivna deklaracija)
- 11 uzoraka kozmetičkih proizvoda
- 3 uzorka voća i povrća
- 4 uzorka sira (nutritivna deklaracija)
- 1 uzorak ribe (nutritivna deklaracija)
- 5 uzoraka ribe (histamin)

Tablica 1: Prikaza broja uzoraka i analiza iz OHPOU

Vrsta uzorka	Broj uzoraka	Broj analiza	Ukupno ispitanih parametara
Maslinovo ulje	338	2 - 3	845
Dnevni obroci	225	5	1125
Pekarski proizvodi	46	/	/
Deserti	17	7	119
Kozmetički proizvodi	11	1	11
Složene namirnice	12	/	/
Voće i povrće	3	3-7	10
Ribe (histamin)	5	/	/
Riba	1	7	7
Sir	4	7	28
Brašno	/	/	/
Mlijeko	/	/	/
UKUPNO	662	35-37	2145

Broj analiziranih uzoraka maslinovog ulja svake godine ovisi o broju manifestacija gdje je Zavod suorganizator. Djelatnici Zavoda provode kemijska ispitivanja i članovi su panela Udruge Olea, koja organoleptički ocjenjuje ulja.

Manifestacije u kojima je sudjelovao Zavod:

1. Dani mladog maslinovog ulja 2025., Vodice

Laboratorij ima akreditiranih 5 metoda:

1.Određivanje kiselinskog broja i kiselosti HRN EN ISO 660:2020 (ISO 660:2009; EN ISO 660:2009)

2.Određivanje peroksidnog broja HRN EN ISO 3960:2017 (ISO 3960:2007/Cor: 2009; EN ISO 3960:2010)

3.Određivanje sadržaja vode Vlastita metoda In-house method LHPOU-SOP 7.2-3 izdanje/edition 01 2021-02-01

4.Određivanje sadržaja suhe tvari Vlastita metoda In-house method LHPOU-SOP 7.2-3 izdanje/edition 01 2021-02-01

5. Određivanje sadržaja ukupnih masti Vlastita metoda In-house method LHPOU-SOP 7.2-5 izdanje/edition 01 2021-02-01

6. Određivanje sadržaja ukupnog dušika i sadržaja bjelanjčevina (Modificirana metoda prema HRN ISO 1871:2017) Vlastita metoda In-house method LHPOU-SOP 7.2-6 izdanje/edition 01 2024-08-20

IZVJEŠĆE AEROBIOLOŠKE ANALIZE ZA 2025. GODINU

Vrsta uzorka	Broj uzoraka	Broj analiza	Ukupno ispitanih parametara
Koncentracija peludi u zraku	324	324	324
UKUPNO	324	324	324

2. ODSJEK ZA MIKROBIOLOGIJU U ODJELU ZDRAVSTVENE EKOLOGIJE

Odsjek za mikrobiologiju sastavni je dio Odjela, čija je uloga je praćenje mikrobioloških parametara kao parametara zdravstvene ispravnosti u:

- hrani životinjskog, biljnog i mineralnog podrijetla,
- predmetima opće uporabe (posuđu, ambalaži, igračkama, kozmetici, sredstvima za pranje čišćenje),
- svim tipovima vodoopskrbnih objekata (vodozahvata, vodosprema i mreža),
- vodi iz javnih i privatnih objekata (izvori, cisterne, bunari, bušotine, brodski tankovi i razni drugi spremnici vode),
- vodi iz originalne ambalaže (mineralna, izvorska i stolna voda),
- u površinskim vodama (rijeke, jezera, izvori) i moru na plažama u sezoni kupanja, moru na uzgajalištima,
- otpadnim vodama,
- bazenima (za kupanje, rekreaciju i rehabilitaciju).

U 2025.god. u Odsjeku za mikrobiologiju u OZE ispitano je ukupno 7651 uzoraka od čega:

- 662 uzoraka gotovih jela
- 11 uzoraka kozmetičkih proizvoda
- 4 uzorka ambalaže za hranu i POU
- 1865 zahtjeva uzoraka briseva/otisaka odnosno 12 975 uzoraka
- 2649 uzoraka vode za ljudsku potrošnju od čega:
 - voda na izvoru (sirova) - 26
 - voda iz razvodnog sustava - 1075
 - voda iz razvodnog sustava - atesti - 239
 - voda iz cisterni - atesti 2
 - voda za ljudsku potrošnju iz kućne vodoopskrbne mreže - iz prioriternih objekata i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja - 432
 - voda iz cisterne, spremnika, zdenci , bušotine i slično - 73
 - voda iz broskog tanka - 27
 - voda iz izvora - 15
 - individualna vodoopskrba (zdenci, cisterne, pumpe, bušotine...) - 36

- led - 721
- bazen sa slatkom vodom - 780
- bazen sa morskom vodom - 87
- voda za punjenje bazena slatka - 32
- voda za punjenje morska -8
- more - 1121
- podzemne vode - 1
- površinska voda - 65
- voda za specijalne potrebe - 2
- otpadne vode - 4.

Mikrobiološka ispitivanja hrane, briseva/otisaka, leda i vode za ljudsku potrošnju provode se prema navedenim važećim zakonskim regulativama:

- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17,114/18, 47/20, 134/20, 143/21;
- Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu NN 83/22
- Zakon o hrani NN 18/23;
- Pravilnik o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom NN 137/09;
- Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda NN 59/2020;
- Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu (Ministarstvo poljoprivrede, ožujak 2011.);
- Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima NN 81/2013, 115/18;
- Uredba (EZ) br. 2073/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za prehrambene proizvode, uključujući izmjene i dopune;
- Pravilnik o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (NN 64/23), ispravak Pravilnika o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (NN 88/23-1384)
- Uredba o kakvoći mora za kupanje 73/08;
- Pravilnik o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja te planu i programu edukacije svih dionika (NN 43/24).

Provedba kao i učestalost uzorkovanja uzoraka briseva/otisaka, hrane, leda i vode za ljudsku potrošnju u objektima tipa: vrtića, domova umirovljenika, bolničkih kuhinja, raznih tipova ugostiteljskih objekata provode se sukladno propisanom HACCP planu. Odjel zdravstvene ekologije obavlja uzorkovanja prema važećim potpisanim ugovorima s kupcima ili uzorkovanja različitih vrsta uzoraka kupci mogu dogovoriti telefonom ili osobnim dolaskom uz obvezno ispunjavanje odgovarajućih zahtjeva/narudžbenice.

U 2025.god. službene kontrole provedene su na ukupno 10 uzoraka vode za ljudsku potrošnju, od čega 5 uzorka na pretragu *Legionellu pneumophilla*. Rezultati ispitivanja u uzorcima vode s obzirom na ispitani mikrobiološki parametar sukladni su Pravilniku o parametrima sukladnosti, metodama analize i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju (NN 64/23) i ispravku Pravilnika (NN 88/23).

Novi Pravilnik o kontroli parametara kućne vodoopskrbne mreže potrošača i drugih sustava od javnozdravstvenog značaja te planu i programu edukacije svih dionika (NN 43/24) definirao je učestalost, točne lokacije uzorkovanja kao i broj/vrstu uzoraka za ispitivanje na parametar *Legionellu pneumophilla* i olovo. Ovim pravilnikom znatno je povećan obim broja uzoraka na ispitivanja po navedenim parametrima.

Tablica 2: Mikrobiološka ispravnost hrane i POU u 2025.godini

Vrsta uzorka	Broj uzoraka	Broj analiza	Ukupan broj ispitanih parametara	Odgovara	Ne odgovara
Mliječni proizvodi i srodni proizvodi	69	5-7	414	62	7
Maslinovo ulje	0	0	0	0	0
Sladoledi	68	5	340	68	0
Voće, povrće i sl. proizvodi	5	4-5	23	4	1
Pekarski proizvodi i slastice	193	4-5	869	170	23
Meso i proizvodi	41	5-6	226	39	2
Riba i proizvodi	15	5	75	15	0
Salate	12	6	72	9	3
Sirupi od biljnih ekstrakata, čajevi i kava	5	3	15	5	0
Pivo i bezalkoholno pivo, alkoholna pića i vino	1	2	2	1	0
Uzorci gotovog jela	662	6	3972	652	10
Ambalaža za hranu i POU	4	7	28	4	0
Kozmetički proizvodi	11	2-7	50	11	0
UKUPNO	1086	54-64	6086	1040	46

Tablica 3: Mikrobiološka ispravnost vode za ljudsku potrošnju, bazena, mora, podzemnih i površinskih voda, voda za specijalne potrebe, ostale tehnološke vode i otpadna vode u 2025.god.

Vrsta uzorka	Broj uzoraka	Broj analiza	Ukupan broj ispitanih parametara	Odgovara	Ne odgovara
Voda za ljudsku potrošnju	2649	5-7	15894	2479	170
Bazen sa slatkom vodom	780	3	2340	768	12
Bazen s morskom vodom	87	3	261	87	0
Voda za punjenje bazena slatka	32	5	160	32	0
Voda za punjenje bazena morska	8	2	16	8	0
More	1121	2	2242	1121	0
Podzemne vode	1	7	7	neutvrđeno	neutvrđeno
Površinske vode	65	2-3	163	neutvrđeno	neutvrđeno
Voda za specijalne potrebe	2	5	10	1, 1 neutvrđeno	1, 1 neutvrđeno
Otpadna voda	4	2	8	neutvrđeno	neutvrđeno
UKUPNO	4 749	36-39	21 101	4 497	184

Tablica 4: Mikrobiološka ispravnost otisaka/briseva u 2025.godini

Vrsta uzorka	Broj uzoraka	Odgovara	Ne odgovara	Naziv parametara koji se ispituju			
				Enterobacteriaceae		Aerobne mezofilne bakterije	
				Odgovara	Ne odgovara	Odgovara	Ne odgovara
Otisci/brisevi	12 975	12 435	540	12 625	350	12 463	512

Odsjek ima akreditiranih 6 metoda:

1. Detekcija i brojenje crijevnih enterokoka - Metoda membranske filtracije HRN EN ISO 7899-2/2000
2. Broj kolonija naciepljivanjem na 22°C i 36°C HRN EN ISO 6222:2000
3. Detekcija i brojenje *Escherichia coli*, koliformnih bakterija i fekalnih koliformnih bakterija - Metoda membranske filtracije, HRN EN ISO 9308-1:2014 (ISO 9308-1:2014; EN ISO 9308-1:2014)
4. Detekcija i brojanje *Escherichia coli* – Metoda membranske filtracije, Vlastita metoda In-house method LMOZE-SOP 7.2-5 modificirana / modified HRN EN ISO 9308-1:2014
5. Horizontalna metoda za otkrivanje *Salmonella* spp. HRN EN ISO 6579-1:2017
6. Uzorkovanje HRN EN ISO 19458:2008 (*ISO 19458:2006; EN ISO 19458:2006*)

3. ODSJEK ZA ISPITIVANJE VODA I MORA

Odsjek za ispitivanje voda i mora sastavni je dio Odjela, čija uloga je praćenje fizikalnih, fizikalno-kemijskih, kemijskih i organoleptičkih parametara u:

- svim tipovima vodoopskrbnih objekata (vodozahvati, vodospreme i mreža),
- vodi za ljudsku potrošnju iz javnih i privatnih objekata, zahvati (izvori, cisterne, bunari, bušotine, brodski tankovi i razni drugi spremnici vode),
- vodi iz originalne ambalaže (mineralne, izvorske i stolne vode).

Djelatnost laboratorija uključuje praćenje kemijskih i fizikalnih parametara:

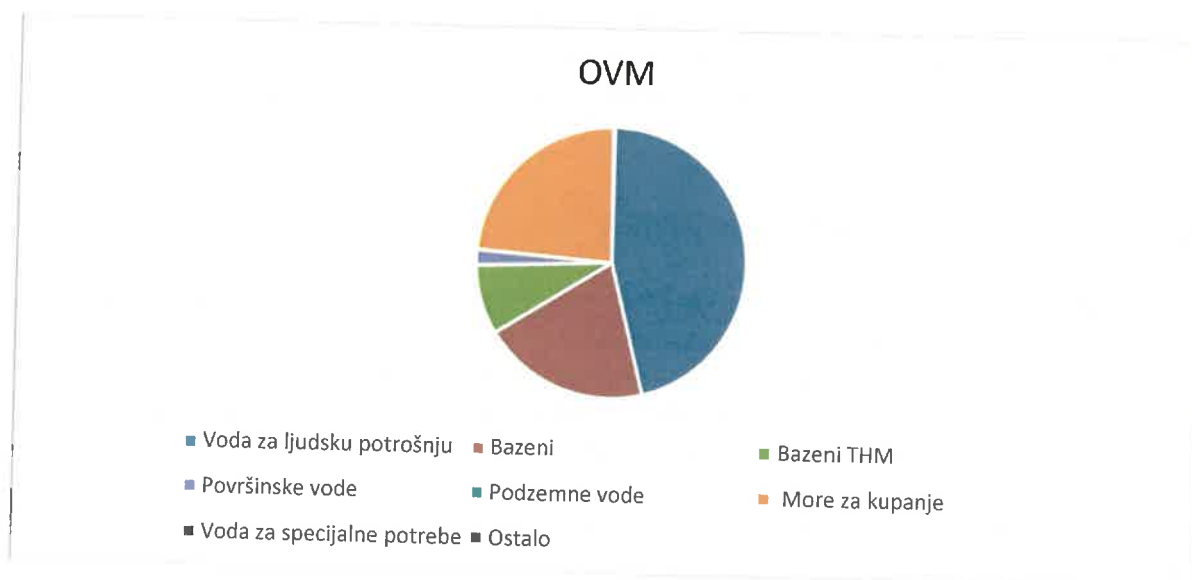
- u površinskim vodama (rijeke, jezera, izvori),
- moru na plažama u sezoni kupanja,
- vode u bazenima (za kupanje, rekreaciju i rehabilitaciju).

U 2025. godini analizirano je ukupno 3904 uzoraka u Odsjeku za ispitivanje voda i mora napravljeni broj kemijskih analiza je cca 35 497.

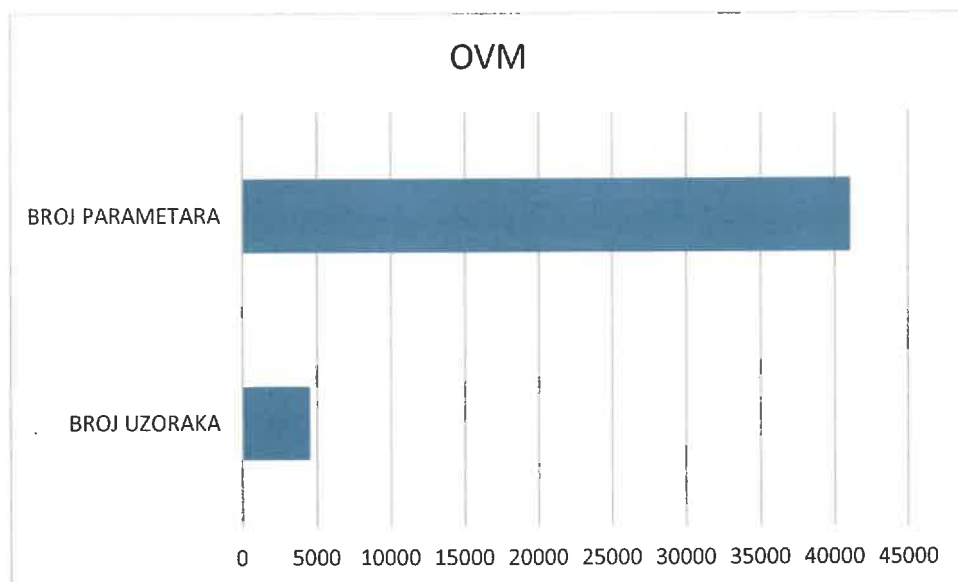
Tablica 5: Prikaza broja uzoraka vode i analiza iz OVM

Zahtjevatelji / vrsta uzorka	Broj uzoraka	Broj analiza	Ukupno ispitanih parametara
Voda za ljudsku potrošnju	2 094	11-46	29 316
Bazeni	913	1-13	6 848
Bazeni THM	378	1	378
Površinske vode	85	5-27	1 184
Podzemne vode	1	44	44
More za kupanje	1073	3	3 219
Voda za specijalne potrebe	2	16	32
Ostalo	5	11-46	75
UKUPNO	4551	1-46	41096

Graf 1: Prikaz broja i vrste uzoraka u OVM

Graf 2 . Prikaz broja uzoraka i broja obavljenih analiza u uzorcima

Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju

Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju sukladna je Zakonu o hrani (18/23), Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, broj 30/23) i Pravilniku o parametrima sukladnosti, metodama analize i monitorinzima vode namijenjene za ljudsku potrošnju („Narodne novine“, broj 64/23, 88/23).

Prema navedenoj zakonskoj regulativi napravljen je Program monitoringa vode za ljudsku potrošnju iz javnih vodoopskrbnih sustava i ispitivanja voda na vodocrpilištima. Zavodi za javno zdravstvo obvezni su provoditi godišnji plan monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, a županije su obvezne osigurati financijska sredstva za provođenje redovitog i revizijskog monitoringa te ispitivanja voda s lokalnih vodovoda.

Svrha provođenja ovog monitoringa je stvoriti bazu podataka o stanju vode za ljudsku potrošnju, dati informaciju o zdravstvenoj ispravnosti vode za ljudsku potrošnju i ukazati na probleme u vodoopskrbi. Sredstva za provođenje ovog Programa osigurava Županija iz svog proračuna. Ministar nadležan za zdravstvo donosi godišnji plan monitoringa (praćenja) zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, koji obuhvaća plan redovnog monitoringa i plan revizijskog monitoringa, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Tablica 6: Predloženi monitoring za ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u županiji XV

Vodopokrivena zona	Naziv komunalnog poduzeća	Broj točaka uzorkovanja	Ukupan broj uzoraka A ANALIZA	Reduciran broj	Ukupan broj uzoraka B ANALIZA /reduciran	Reduciran broj
ZO Čikola	Rad d.o.o. Drniš	2	24	20	5/1	1 HZZJZ
	Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik	2				
ZO Čikola Točak	Rad d.o.o. Drniš	1	4	2	2/1	1 HZZJZ
ZO Jaruga	Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik	12	248	136	20/10	4 HZZJZ 6 ZZJZ
ZO Jaruga Jandrići	Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik	2	8	4	2/1	1 HZZJZ
ZO Kosovčica	Komunalno društvo Biskupija d.o.o.	1	4	2	2/1	1 HZZJZ
ZO Lopusko vrelo	Komunalno društvo Biskupija d.o.o.	1	4	2	2/1	1 HZZJZ
ZO Miljacka	Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik	2	12	14	4/3	1 HZZJZ
ZO Šimića vrelo	Komunalno poduzeće d.o.o. Knin	3	24	14	3/1	1 HZZJZ
ZO Točak	Rad d.o.o. Drniš	1	4	2	2/1	1 HZZJZ
ZO Vukovića vrelo	Komunalno društvo Kijevo d.o.o.	1	8	4	4/1	1 HZZJZ
	Usluga d.o.o. Vrlika	1				
UKUPNO		30	353	200	46/22	14 HZZJZ 6 ZZJZ

Plan monitoringa zdravstvene ispravnosti vode namijenjene za ljudsku potrošnju mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- broj potrebnih uzoraka izražen posebno za redovni monitoring (redovno praćenje) i revizijski monitoring (revizijsko praćenje),
- opseg analiza za redovni monitoring (redovno praćenje) i opseg analiza za revizijski monitoring (revizijsko praćenje),
- popis zavoda za javno zdravstvo zaduženih za provedbu plana na određenom području,
- naziv i broj lokalnih vodovoda obuhvaćenih planom,
- naziv i broj javnih vodovoda,
- mjesto uzorkovanja te
- procjenu rizika Stručnog povjerenstva iz članka 11. ovoga Zakona.

U 2025. godini ispitivanje vode za ljudsku potrošnju provodilo se prema gore navedenom Planu monitoringa. Prema uputama Ministarstva zdravstva, ovaj Program kontrole zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju obuhvaćao je: prerađenu vodu i vodu iz mreže na mjestima

potrošnje. Uzorci vode uzimali su se uglavnom na javnim izljevima ili u javnim objektima kao što su škole, vrtići i ugostiteljski objekti. Plan monitoringa brojčano je potpuno odrađen, broj parametara ispitivanja smo smanjili, reducirali smo prema raspoloživim financijskim sredstvima, a zadovoljili kontrolu zdravstvene ispravnosti svih vodoopskrbnih sustava.

Suradnjom Ministarstva zdravstva, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te Hrvatskih voda napravljena je Aplikacija za unos rezultata ispitanih uzoraka vode provedenih kroz Monitoring izvorišta te Monitoring vode za ljudsku potrošnju iz javnih vodoopskrbnih sustava. Rezultate moramo retrogradno unositi. Veliki broj podataka morao se unositi ručno u aplikaciju (više od 50%), zbog manjkavosti aplikacije.

Ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju treba i dalje sustavno provoditi. Kvalitetnim sustavnim nadzorom osigurava se objektivnost i uvid u stanje od suštinskog značaja za zdravlje ljudi, određuje mjere sanacije i kontrolira efikasnost poduzetih mjera.

Ispitivanja vode za ljudsku potrošnju obavljena su u obimu analiza „A“, analize „B“ i analiza za izvorišni monitoring prema programu i troškovniku iz ugovora između kupca i Zavoda. U 2025. godini analizirano je 2 094 uzorka vode za ljudsku potrošnju s oko 29 316 ispitanih parametara.

Tablica 7: Prikaza broja ispitanih uzoraka vode za ljudsku potrošnju u OVM

VRSTA UZORKA	BROJ UZORAKA	BROJ ANALIZA	UKUPNO ISPITANIH PARAMETARA	ODGOVARA	NE ODGOVARA
25. Voda za ljudsku potrošnju	2094	5-45	29316	2070	24
25.1.1.1. Voda na izvorištu (sirova)	28	12-45	1036	26	2
25.1.1.2. Voda iz razvodnog sustava (spremnici i mreža)	1150	12-46	16100	1147	3
25.1.1.3. Atest - voda iz razvodnog sustava	239	11	2629	238	1
25.1.1.4. Atest - voda iz cisterne	2	11	22	2	0
25.1.2.2. Voda iz cisterne, spremnika i slično	73	13	949	70	3
25.1.2.3. Voda iz broskog tanka	33	13	239	31	2
25.1.2.7. Voda iz bunara	3	13	39	2	1
25.1.2.8. Voda iz izvora	15	13	195	15	0
25.1.2.9. Voda iz bušotine	3	13	39	2	1
25.2. Individualna vodoopskrba (zdenci, cisterne, pumpe, bušotine...)	32	13	416	21	11
25.1.1.6. voda iz kućne mreže	516	2	1032	516	0
UKUPNO	2094		29316	1070	24

Kontrola zdravstvene ispravnosti bazenske vode

Ispitivanje zdravstvene ispravnosti bazenske vode provodi se prema Pravilniku o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (NN 59/2020). Ispitani broj uzoraka bio je 877, a broj ispitanih fizikalno kemijskih parametara bio je 4 926.

Tablica 8: Prikaz broja ispitanih uzoraka vode za kupanje u bazenima u LVM

VRSTA UZORKA	BROJ UZORAKA	BROJ ANALIZA	UKUPNO ISPITANIH	ODGOVARA	NE ODGOVARA
Bazeni sa vodovodnom vodom	786	7	5502	766	20
Voda za punjenje slatka	32	13	416	32	0
Bazeni sa vodovodnom vodom THM	332	1	332	330	2
Bazeni sa morskom vodom	87	7	609	85	2
Voda za punjenje morska	8	2	16	8	0
Bazeni sa morskom vodom THM	46	1	46	29	17
UKUPNO	1291		6921	1250	41

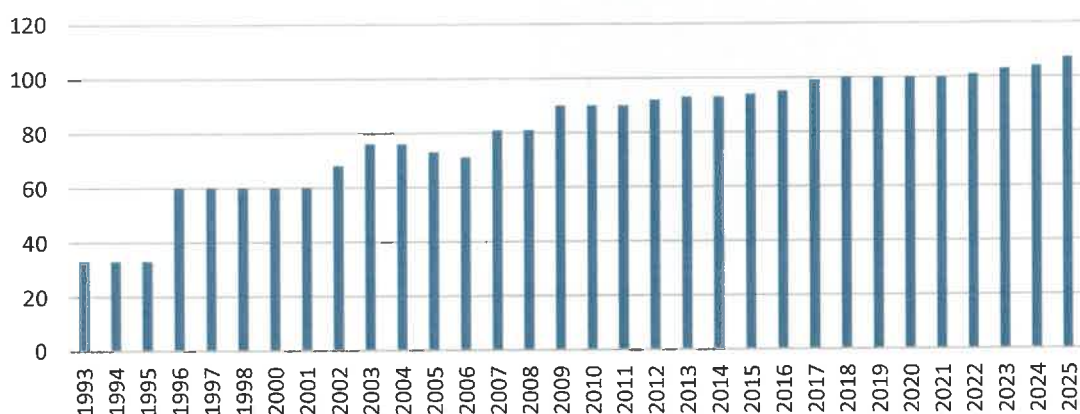
Monitoring kakvoća mora u Šibensko-kninskoj županiji

Monitoring kakvoće mora provodio se na 107 mjerne točke na morskim plažama prema Zakonska osnova ispitivanja kakvoće mora na morskim plažama provodi se prema Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08).

	Grad/Općina	Broj točaka ispitivanja		Ukupan broj ispitivanja	
	Brodarica	4	3.85%	40	3.85%
	Grebaštica	1	0.96%	10	0.96%
	Grebaštica,	3	2.88%	30	2.88%
	Jadrija	6	5.77%	60	5.77%
	Jadrtovac	1	0.96%	10	0.96%
	Kaprije	1	0.96%	10	0.96%
	Krapanj	1	0.96%	10	0.96%
	Murter Kornati	5	4.81%	50	4.81%
	Obonjan	1	0.96%	10	0.96%
0.	Pirovac	6	5.77%	60	5.77%
1.	Primošten	12	11.54%	120	11.54%
2.	Prvić	2	1.92%	20	1.92%

3.	Raslina	1	0.96%	10	0.96%
4.	Rogoznica	8	7.48%	80	16.78%
5.	Skradin	1	0.96%	10	0.96%
6.	Šibenik	18	16.82%	180	16.78%
7.	Tisno	11	10.58%	110	10.58%
8.	Tribunj	2	1.92%	20	1.92%
9.	Vodice	16	15.38%	160	15.38%
10.	Zaton	1	0.96%	10	0.96%
11.	Zlarin	2	1.92%	20	1.92%
12.	Žaborić	4	3.85%	40	3.85%
	Ukupno:	107	100%	1070	100%

Broj točaka uzorkovanja mora 1993-2025

Za realizaciju programa praćenja kakvoće morskih plaža u Šibensko-kninskoj županiji sredstva su osigurali:

Kontrola kakvoće mora na morskim plažama Županije šibensko-kninske obavljala se od 20. svibnja do 1. listopada 2025. godine.

Ukupno je analizirano 1 073 uzorka mora za kupanje kroz 10 uzorkovanja, vidljivih za javnost i za statističku obradu je bilo 1 040 uzoraka.

Ocjena pojedinačnih uzoraka mora na plažama (mjernim mjestima):

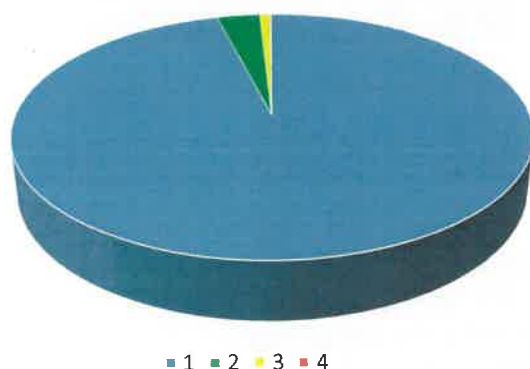
-1030 uzorka ocjenjeno je izvrsno,

-34 uzorka dobro,

-8 uzorka zadovoljavajuće,

-1 uzorak nezadovoljavajuće.

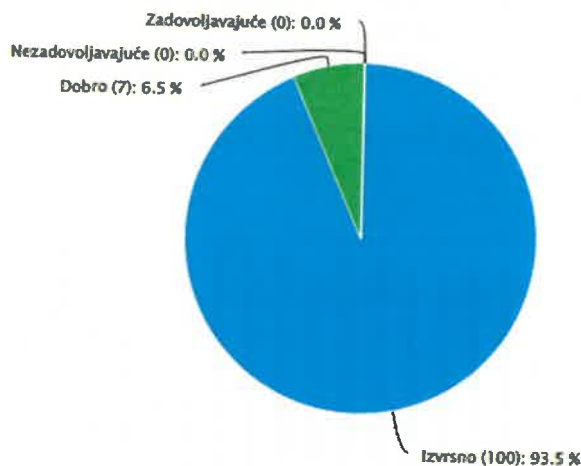
Udio pojedinačno ocjenjenih uzoraka u 2025.

Godišnja ocjena kakvoće mora u Županiji šibensko-kninsko pokazala je da imamo:

- 100 točaka (93,5 %) s izvrsnom kakvoćom mora;
- 7 točke (6,5 %) s dobrom kakvoćom mora.

Udio godišnjih ocjena za 2025

Konačna ocjena kakvoće mora u Županiji šibensko-kninsko pokazala je da imamo:

- 99 točaka (98 %) s izvrsnom kakvoćom mora;
- 2 točke (2 %) s dobrom kakvoćom mora,
- 6 točaka nema još 4 godine ispitivanja.

Površinske vode

Ispitivanje površinskih voda odradili smo prema zahtjevima kupaca kao što je provođenje monitoringa površinskih voda za Knauf, kontrola vode jezera Brljan i područja ispod Skradinskog buka za potrebe NP Krka. Broj ispitanih uzoraka površinske vode je 1 166 uzorka sa cca 1 846 ispitanih parametara.

Tablica 9: Broj uzoraka površinskih voda u OVM

VRSTA UZORKA	BROJ UZORAKA	BROJ ANALIZA	UKUPNO ISPITANIH
More	7	2	114
More plaže	1073	2	2146
Površinske vode	83	5-23	1245

U 2025. godini laboratorij ima akreditiranih 12 metoda:

1. Određivanje pH vrijednosti HRN EN ISO 10523:2012
2. Određivanje električne vodljivosti HRN EN 27888:2008
3. Određivanje mutnoće HRN EN ISO 7027-1:2016
4. Određivanje permanganatnog indeksa HRN EN ISO 8467:2001

5. Određivanje indeksa kemijske potrošnje kisika (KPK)-Metoda s malim zatvorenim epruvetama HRN ISO 15705:2003
6. Određivanje suspendiranih tvari Vlastita metoda LVM,LOV-SOP7.2-2, Izd. 01 2021-01-04, modificirana HRN EN 872:2008 (EN 872:2005)
7. Slobodni/ukupni klor HRN EN ISO 7393-2:2018
8. Uzorkovanje HRN ISO 5667-5:2011
9. Uzorkovanje HRN ISO 5667-6/A11:2020
10. Uzorkovanje HRN ISO 5667-11:2011
11. Uzorkovanje HRN ISO 5667-4:2016
12. Uzorkovanje HRN ISO 5667-9:2016

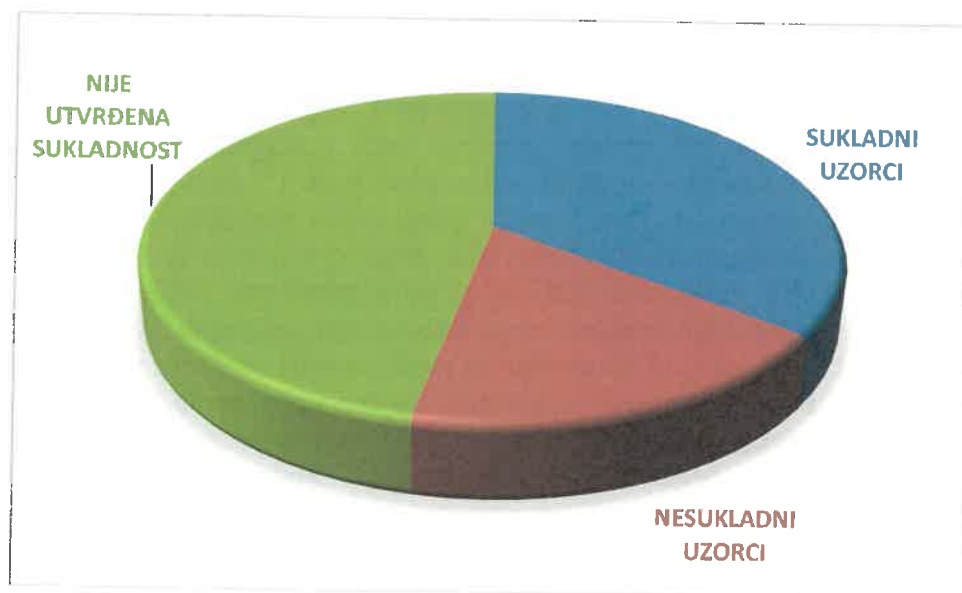
4. ODSJEK ZA OTPADNE VODE

Plan uzorkovanja i ispitivanja otpadnih voda za 2025. g. je ostvaren. U 2025. godini u Laboratoriju za ispitivanje otpadnih voda ispitano je **300** uzoraka otpadnih voda s ukupno ispitanih **3 826** parametara (obavljenih analiza). Uzorkovanje otpadnih voda planira se i obavlja na temelju dostavljenih vodopravnih dozvola kupaca, ali i na temelju dostavljenih narudžbenica. U 2025. zaprimljene su i ažurirane u Planu uzorkovanja otpadnih voda, nove vodopravne dozvole za već postojeće lokacije uzorkovanja, kao i vodopravne dozvole za nove komitente, prema kojima se uzorkovanja otpadnih voda više ne obavljaju trenutno nego kompozitno, višesatno, u određenim slučajevima i na dvije lokacije (ULAZ i IZLAZ iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda) što je povećalo složenost uzorkovanja, rada na terenu i općenito organizacije posla, obzirom da kompozitno uzorkovanje na jednoj lokaciji zahtjeva višesatan rad i prisutnost uzorkivača na toj istoj lokaciji. Uočava se i povećanje broja analiza prema novim Vodopravnim dozvolama dostavljenim u 2025. godini.

Ukupan broj uzoraka otpadnih voda prema vrsti i broju ispitanih parametara za 2025. g. prikazan je u tablici

VRSTA OTPADNE VODE	BROJ UZORAKA	PROSJEČAN BROJ ANALIZA	UKUPNO ISPITANIH PARAMETARA
Tehnološke otpadne vode prije ispuštanja u sustav javne odvodnje ili prirodni prijemnik	15	19	285
Oborinske otpadne vode	9	15	135
Tehnološke otpadne vode	28	15	420
Industrijske otpadne vode	30	18	540
Komunalne otpadne vode	86	od 8 do 16	1032
Sanitarna otpadna voda	67	od 4 do 18	737
Miješana otpadna voda (sanitarna i tehnološka)	8	od 9 do 13	88
Procjedna voda	6	od 10 do 15	72
Miješana otpadna voda (sanitarna i oborinska otpadna voda)	6	12	72
Rashladna otpadna voda	9	3	21
Miješana otpadna voda (sanitarna i industrijska)	3	13	39

SREENING ANALIZA – VELIKA NALIZA	9	25	225
Otpadne vode – ostale	23	9	159
PT- UZORCI	1	1	1
UKUPNO	300	/	3826

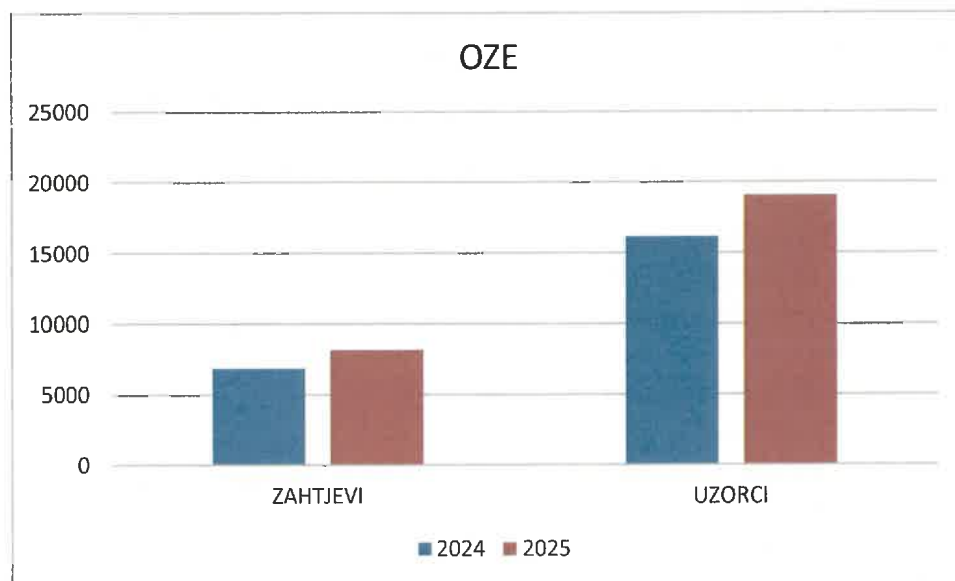
Akreditirane metode u Odsjeku za otpadne vode su:

- Određivanje pH vrijednosti HRN EN ISO 10523:2012,
- Određivanje električne vodljivosti HRN EN 27888:2008
- Određivanje mutnoće HRN EN ISO 7027-1:2016
- Određivanje indeksa kemijske potrošnje kisika (KPK) - Metoda s malim zatvorenim epruvetama HRN ISO 15705:2003
- Određivanje suspendiranih tvari Vlastita metoda LVM, LOV – SOP 7.2-2, Izd. 01 2021- 01-04, modificirana HRN EN 872:2008
- Slobodni klor HRN EN ISO 7393-2:2018
- Ukupni klor HRN EN ISO 7393-2:2018
- Uzorkovanje otpadnih voda HRN ISO 5667-10:2020

ODJEL ZDRAVSTVENE EKOLOGIJE

Tablica 11: Broj uzoraka i ispitanih parametara po odsjecima u OZE

ODSJEK	BROJ UZORAKA	UKUPNO ISPITANIH PARAMETARA
Odsjek za ispitivanje hrane i predmeta opće uporabe	662	2 145
Pelud	324	324
Brisevi/otisci	12 975	25 900
Odsjek za mikrobiologiju u OZE	5 835	27 187
Odsjek za ispitivanje voda i mora	4 551	41 096
Odsjek za otpadne vode	300	3 826
UKUPNO	24 647	100 478

Sudjelovanje na stručnim sastancima i konferencijama – izlaganja, potvrde za ispite znanja nakon završenih seminara

1. Sudjelovanje na XXX. radnom sastanku županijskih zavoda za javno zdravstvo i županijskih upravnih odjela, u Zadarskoj županiji 7. i 8. svibnja 2025.,
Predavanje Kakvoća mora u Šibensko-kninskoj županiji u 2024, Lidija Bujas
2. Predavanje na VUŠ-u *Program edukacije iz područja higijene hrane za studente prijediplomskog studija Turistički menadžment*, Lidija Bujas
3. HMD seminar Primjena HRN EN ISO/IEC 17025:2017.– sudjelovala Ena Petković
4. Dani mladog maslinovog ulja Vodice 5.12.2025. predavanje „*Kemijska analiza ulja 2025. godine*“, Nina Vuletin

Ostali poslovi i zadaci

- uzorkovanje i terenski rad djelatnika po cijeloj županiji,
- izrada peludnog kalendara,
- unutrašnja kontrola kvalitete ispitivanja u laboratorijima OZE,

- provođenje međulaboratorijskih usporedbenih ispitivanja,
- ažuriranje dokumentacije (unutarnji i vanjski dokumenti),
- briga o automobilima,
- godišnji izvještaji o broju uzoraka, vrsti i broju pretraga, djelatnici Odjela upućuju Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo,
- unos podataka tj. stvaranje baze podataka vode za ljudsku potrošnju u Aplikaciji HV, HZJZ i MZ,
- unos podataka u Mrežnu programsku aplikaciju za unos, obradu i valorizaciju podataka te izvješćivanje i informiranje javnosti o kakvoći mora za kupanje,
- voditeljica Odjela je član Nacionalnog odbora za more Republike Hrvatske,
- voditeljica Odjela je član Županijskog odbora za upravljanje obalnim i morskim područjem,
- pisanje Programa monitoringa vode za ljudsku potrošnju za Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Ministarstvo zdravstva te Upravnom odjelu za zdravlje šibensko-kninske županije,
- pisanje Programa o kontroli kakvoće mora za kupanje na morskim plažama šibensko-kninske županije prema Upravnom odjelu za zaštitu okoliša šibensko-kninske županije,
- pisanje Izvještaja o provedenom Programu monitoringa vode za ljudsku potrošnju prema Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, Ministarstvu zdravstva te Upravnom odjelu za zdravlje šibensko-kninske županije,
- pisanje Izvještaja o rezultatima kontrole kakvoće mora za kupanje za Ministarstvo zaštite okoliša te za Upravni odjel za zaštitu okoliša šibensko-kninske županije,
- priprema obveznog predavanja o kakvoći mora za godišnji radni sastanak Zavoda, upravnih odjela županija, ministarstava zaštite okoliša,
- pisanje izvještaja o broju uzoraka hrane, vrsti i broju pretraga prema Ministarstvu poljoprivrede i Hrvatskoj agenciji za hranu,
- suorganizatori manifestacije “Dani mladog maslinovog ulja”,
- pojedini djelatnici članovi Panela Udruge Olea Šibenik,
- preporuke i savjeti prema zahtjevateljima analiza za rješavanja problema koje su otkrivene nakon ispitivanja uzoraka u Odjelu,
- pomoć pri deklariranju proizvoda prije stavljanja na tržište,
- savjeti prilikom planiranja prehrane djece u vrtićima i školama,
- izrada izvješća o kontroli prehrane djece u predškolskim i školskim ustanovama (Zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar),
- izrada godišnjih izvještaja analize otpadnih voda za pojedine komitente,
- suradnja i planiranje uzorkovanja za provođenje službenih kontrola Ministarstva zdravstva sa Sanitarnom inspekcijom,
- savjeti i pomoć prilikom izrade HACCP programa u ugostiteljskim objektima djelatnicima Odjela epidemiologije koji program izrađuju,
- djelatnici Odjela sudjeluju i u provođenju Tečaja higijenskog minimuma,
- voditeljica odjela gostujući predavač na VUŠ-u
- stalna izobrazba djelatnika u Odjelu.

4. ODJEL JAVNOZDRAVSTVENE MEDICINE I PROMICANJA ZDRAVLJA

Poslovi Odjela javnozdravstvene medicine i promicanja zdravlja Zavoda za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije, sukladno čl.134. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" br. 100/2018., 125/2019., 133/2020., 147/2020., 136/2021., 119/2022., 156/2022., 33/2023., 145/2023., 36/2024.) su prikupljanje, kontrola i analiza statističkih izvješća iz područja zdravstva na razini jedinica područne (regionalne) samouprave za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, te na zahtjev župana praćenje i ocjena zdravstvenog stanja stanovništva. Poslovi su, također, regulirani Pravilnikom o provedbi Zakona o evidencijama u području zdravstva za primarnu i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (NN 4/95), Pravilnikom o provedbi Zakona o evidencijama za područje stacionarne zdravstvene zaštite i praćenje bolesti ovisnosti (NN 44/00), Zakonom o službenoj statistici (NN 12/13) i Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti RH .

Danas u Odjelu rade:

- liječnik specijalist epidemiologije, voditelj odjela
- diplomirani sanitarni inženjer- od veljače 2024. godine
- prvostupnica sestrinstva- na bolovanju kroz prvi dio godine

Radno mjesto SSS Sanitarni tehničar / medicinska sestra koje je predviđeno Pravilnikom o unutarnjem uređenju radnih mjesta Zavoda za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije je u Odjelu javnozdravstvene medicine i promicanja zdravlja upražnjeno u drugoj polovici 2025. godine zbog sporazumnog raskida Ugovora o radu.

Izvješće za period 01. siječnja 2025. godine do 31. prosinca 2025. godine prikazano je po mjerama zdravstvene zaštite.

U sklopu **MJERA PREVENCIJE KRONIČNIH MASOVNIH BOLESTI** u Odjelu se provode mjere koordinacije 2 Nacionalna programa ranog otkrivanja značajnih javnozdravstvenih malignih bolesti, koje su dostupne ranom otkrivanju, za što postoje dostupne, učinkovite metode, resursi i koje su namijenjene ciljanoj, zdravoj populaciji, u kojoj se traže rani znakovi koji bi mogli upućivati na bolest.

Kroz navedeni period provodilo se poslove koordinacije Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke i Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog i završnog crijeva.

Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog i završnog crijeva se provodio se u otežanim okolnostima zbog nedostatka pozivnih paketa.

Pozivni paketi nedostaju u cijeloj Hrvatskoj zbog nemogućnosti pronalaska dovoljno osjetljivih i specifičnih testova za provođenje Programa. Testovima se kod osoba ciljane dobi (50 do 74 godine) detektira nevidljiva krv u stolici (probirna metoda), te se u slučaju pozitivnog nalaza nevidljive krvi u stolici provodi kolonoskopija.

Očekuje se reorganizacija i prelazak na novu testnu metodu za otkrivanje nevidljive krvi u stolici Nakon prvog tromjesečja 2025. godine preostao nam je vrlo mali broj testova na nevidljivo krvarenje, a populacija koja je u prethodnoj godini pozivana je uglavnom koristila testove koji su im preostali od ranijih ciklusa pozivanja u kojima se nisu odazvali, pa nisu očitani jer su dostavljeni ili poslani testovi izvan roka. Takvima, kao i svim osobama koje su se osobno ili telefonski interesirale za rano otkrivanje raka debelog i završnog crijeva, savjetovano je da se obrate izabranom liječniku.

Ukoliko žele obaviti test stolice na nevidljivo krvarenje iz preventivnih razloga, savjetovano im je da isti obave u medicinsko-biokemijskom laboratoriju preko uputnice izabranog liječnika.

Ako imaju ikakvih simptoma ili vidljivo krvarenje iz stolice, ili im izabrani liječnik to preporuči, potrebno ih je odmah uputiti na kolonoskopiju.

Parametri izvješća:

Redni broj ciklusa: Ciklus 8
Spol:
Period od: 01.01.2025
Period do: 31.12.2025
Godište od:
Godište do:
Županija: Šibensko-kninska
Mjesto:
Naselje:

Županija	Godište	Broj osoba ciljne populacije	Broj poslanih pozivnih pisama	Ukupan broj neodazvanih osoba	Udio neodazvanih osoba (%)	Ukupan broj odazvanih osoba	Odaziv 0 Udio odazvanih osoba (%)	Odaziv 1 Udio odazvanih osoba u ciljnoj populaciji (%)
ŠIBENSKO-KNINSKA								
	1951	2	2	0	0.00	2	100.00	100.00
	1952	1	1	0	0.00	1	100.00	100.00
	1953	2	2	0	0.00	2	100.00	100.00
	1955	1	1	0	0.00	1	100.00	100.00
	1956	2	2	0	0.00	2	100.00	100.00
	1957	2	2	0	0.00	2	100.00	100.00
	1958	3	3	0	0.00	3	100.00	100.00
	1959	4	4	0	0.00	4	100.00	100.00
	1960	2	2	0	0.00	2	100.00	100.00
	1963	1	1	0	0.00	1	100.00	100.00
	1967	2	2	0	0.00	2	100.00	100.00
	1969	1	1	0	0.00	1	100.00	100.00
	1970	1	1	0	0.00	1	100.00	100.00
	1973	1	1	0	0.00	1	100.00	100.00
Ukupno za ŠIBENSKO-KNINSKA		25	25	0	0.00	25	100.00	100.00

Parametri izvješća:

07.01.2026

Redni broj ciklusa: Ciklus 6
Spot:
Period od: 01.01.2025
Period do: 31.12.2025
Godište od:
Godište do:
Županija: Šibensko-kninska
Mjesto:
Naselje:

Županija	Godište	Broj poslanih pozitivnih pisama	Ukupan broj odazvanih osoba	Dobiveni uzorci		Uzorak neispravan		Broj testiranih osoba	Uzorak pozitivan		Odaziv na test	
				Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)		Broj	Udio (%)	Udio 1 (%)	Udio 2 (%)
ŠIBENSKO-KNINSKA												
1980		0	0	1	0.00	0	0.00	1	0	0.00	0.00	0.00
1981		2	2	1	50.00	0	0.00	1	0	0.00	50.00	50.00
1982		1	1	1	100.00	0	0.00	1	0	0.00	100.00	100.00
1983		2	2	1	50.00	0	0.00	1	0	0.00	50.00	0.00
1985		1	1	2	200.00	0	0.00	2	0	0.00	200.00	0.00
1986		2	2	2	100.00	0	0.00	2	0	0.00	100.00	100.00
1987		2	2	2	100.00	0	0.00	2	0	0.00	100.00	100.00
1988		3	3	2	66.67	0	0.00	2	1	50.00	66.67	100.00
1989		4	4	2	50.00	0	0.00	2	0	0.00	50.00	50.00
1990		2	2	1	50.00	0	0.00	1	0	0.00	50.00	50.00
1992		0	0	2	0.00	0	0.00	2	0	0.00	0.00	0.00
1993		1	1	1	100.00	0	0.00	1	0	0.00	100.00	100.00
1994		0	0	2	0.00	0	0.00	2	0	0.00	0.00	0.00

1 / 2

Županija	Godište	Broj poslanih pozitivnih pisama	Ukupan broj odazvanih osoba	Dobiveni uzorci		Uzorak neispravan		Broj testiranih osoba	Uzorak pozitivan		Odaziv na test	
				Broj	Udio (%)	Broj	Udio (%)		Broj	Udio (%)	Udio 1 (%)	Udio 2 (%)
1985	0	0	3	0.00	0	0.00	3	0	0.00	0.00	0.00	0.00
1987	2	2	2	100.00	0	0.00	2	0	0.00	100.00	100.00	100.00
1988	1	1	1	100.00	0	0.00	1	0	0.00	100.00	100.00	100.00
1979	1	1	2	200.00	0	0.00	2	0	0.00	200.00	0.00	0.00
1971	0	0	5	0.00	0	0.00	5	0	0.00	0.00	0.00	0.00
1972	0	0	2	0.00	0	0.00	2	0	0.00	0.00	0.00	0.00
1973	1	1	3	300.00	0	0.00	3	0	0.00	300.00	0.00	0.00
Ukupno za ŠIBENSKO-KNINSKA		26	25	38	152.00	0	0.00	35	1	2.83	152.00	82.85

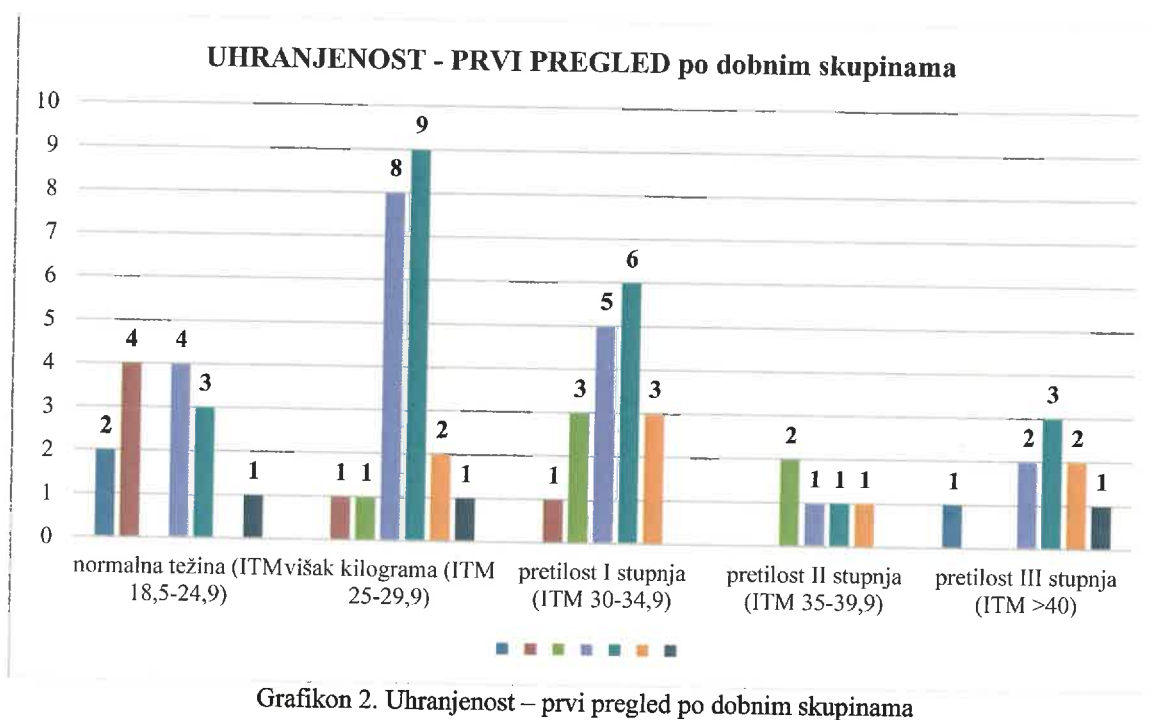
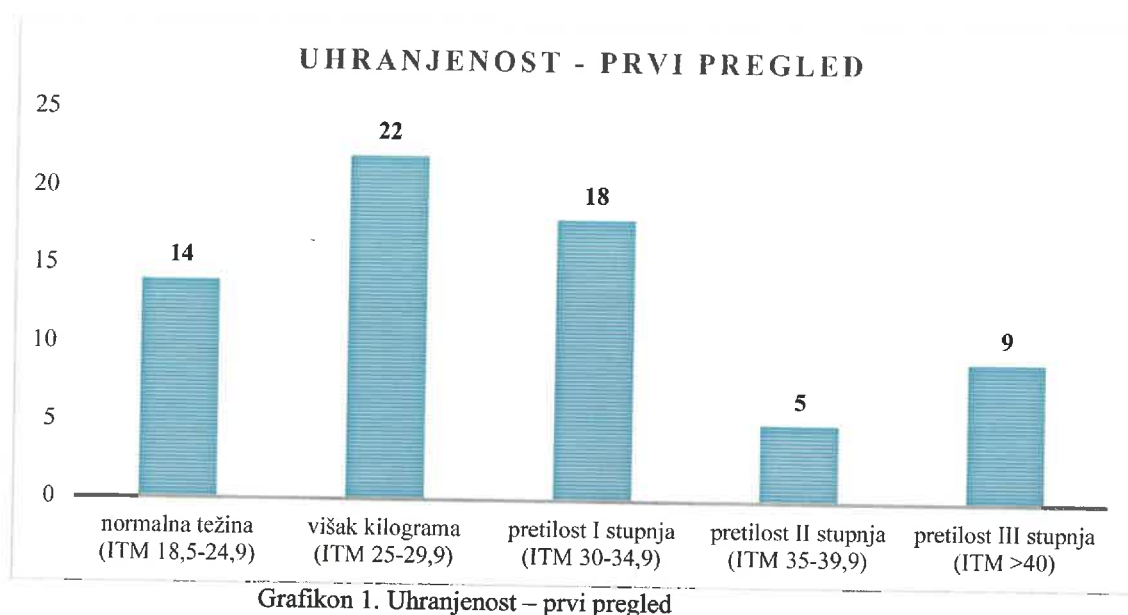
U periodu 01.01.2025. do 31.12. 2025. godine, dvije su osobe pozvane kroz program na kolonoskopiju, jedna se odazvala i nalaz je bio abnormalan, radilo se o polipu čijim uklanjanjem se sprječava moguć razvoj maligne bolesti debelog i završnog crijeva.

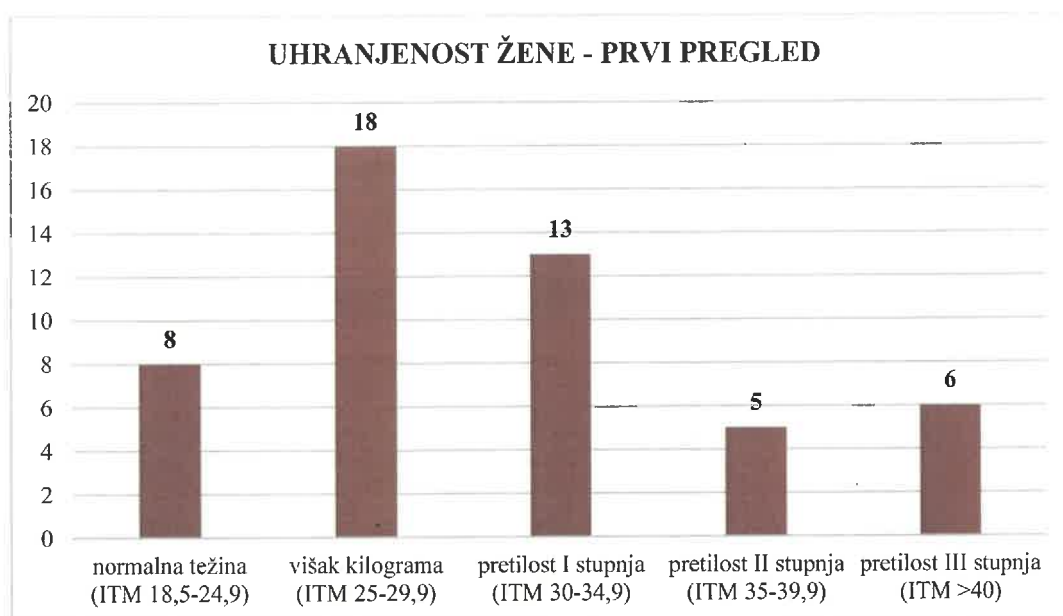
U sklopu **MJERA PREVENCIJE KRONIČNIH MASOVNIH BOLESTI** u Odjelu u studenom 2024. godine je započeo savjetovališni rad na prevenciji prekomjerne tjelesne težine i debljine. U periodu od 01. siječnja 2024. godine do 30. listopada 2024. godine u Odjelu se intenzivno radilo na pripremama za savjetovališni rad na prevenciji prekomjerne tjelesne težine i debljine. Obavljene su pripreme korištenjem referenci iz brojne stručne literature, te se pristupilo opremanju i organizaciji opreme, prostora i obavile potrebne organizacijske pripreme.

Izvješće za razdoblje od 04.11.2024. do 31.12.2025.

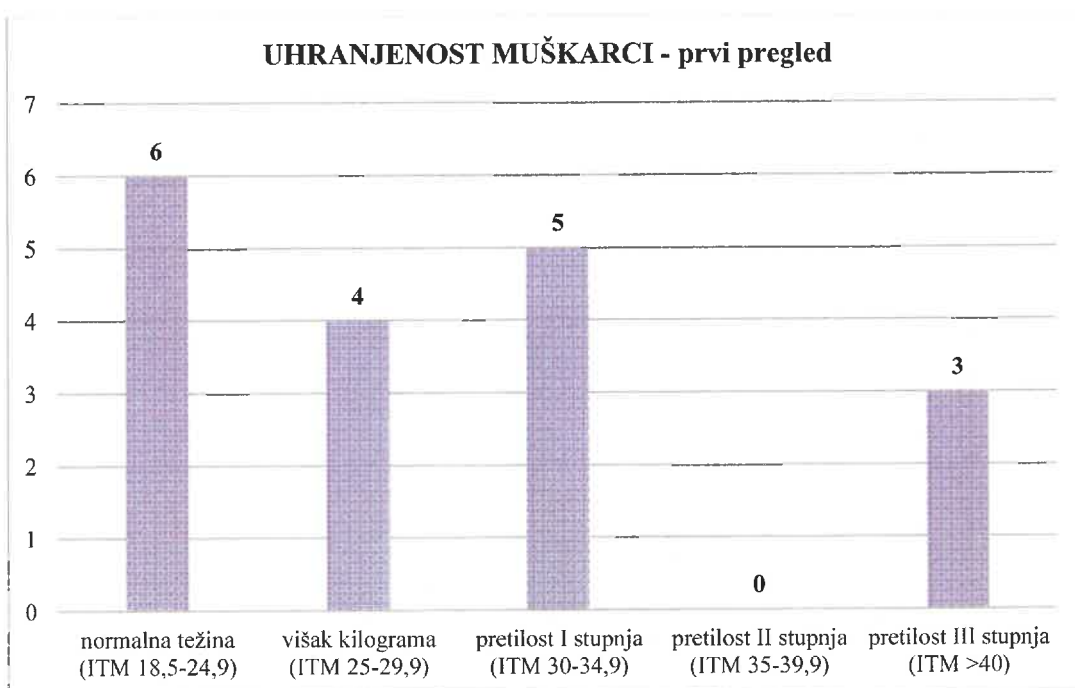
Ukupno 103 korisnika:

Prvi pregled (obiteljska i osobna anamneza, anamneza tj. težine, navike, tj. aktivnost, prehrana, antropometrijska mjerenja, liječnik): **ukupno 68 pregleda za 68 korisnika** (40 žena i 18 muškaraca)

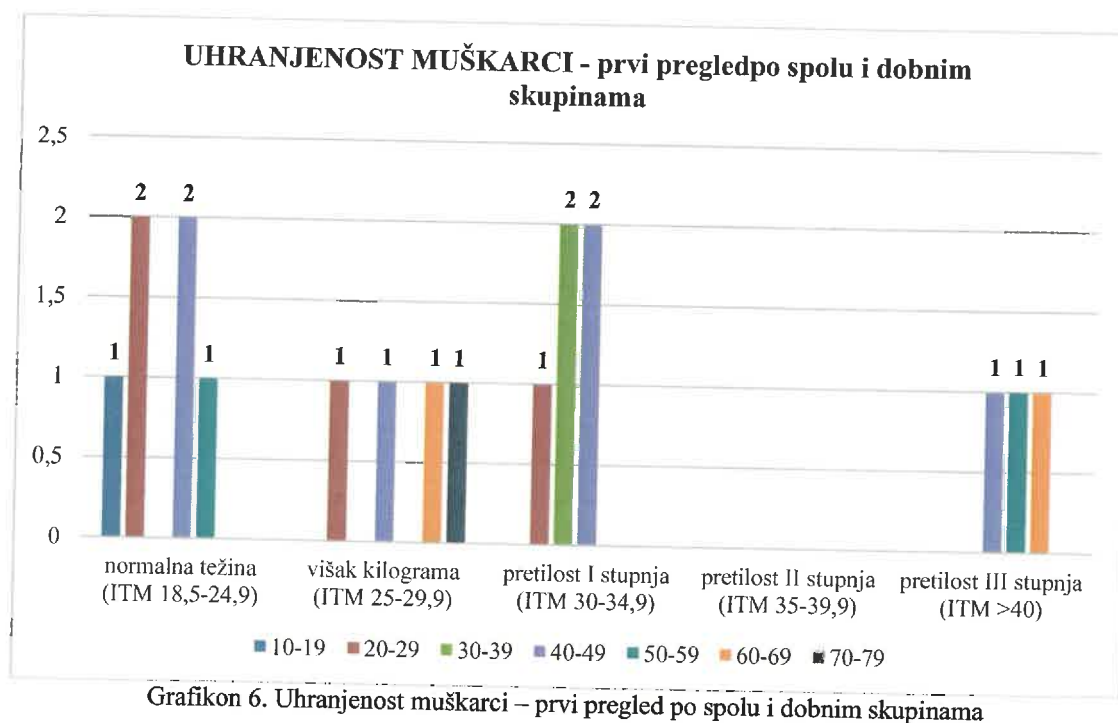
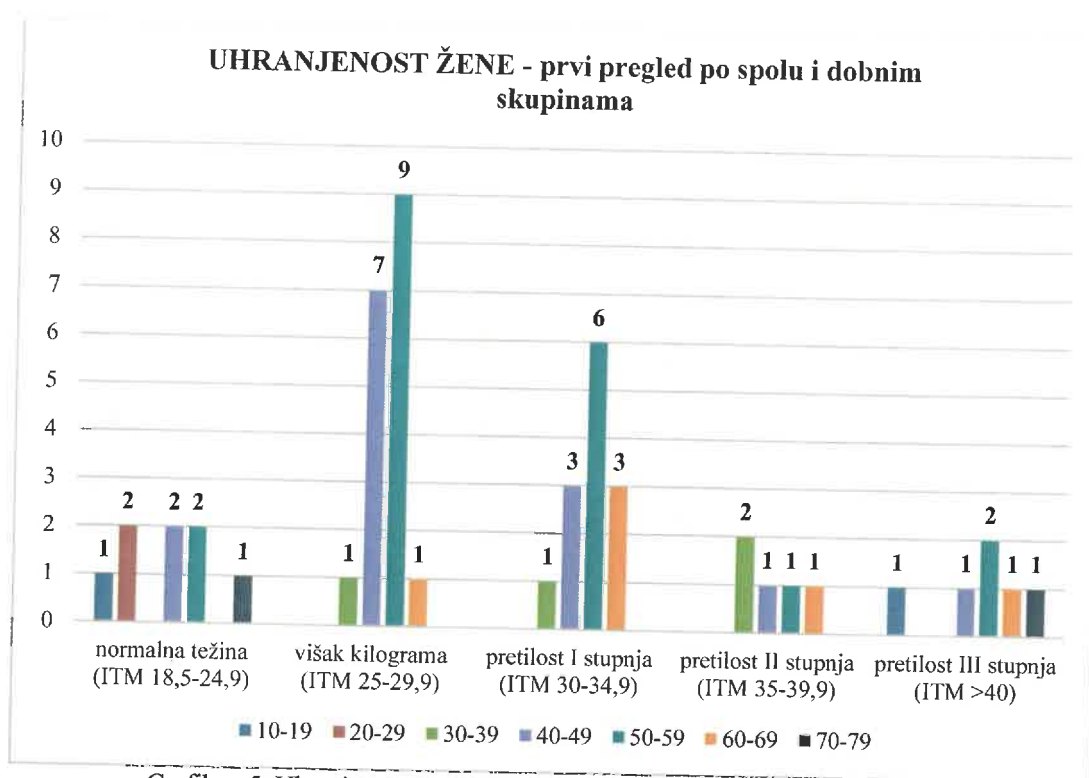

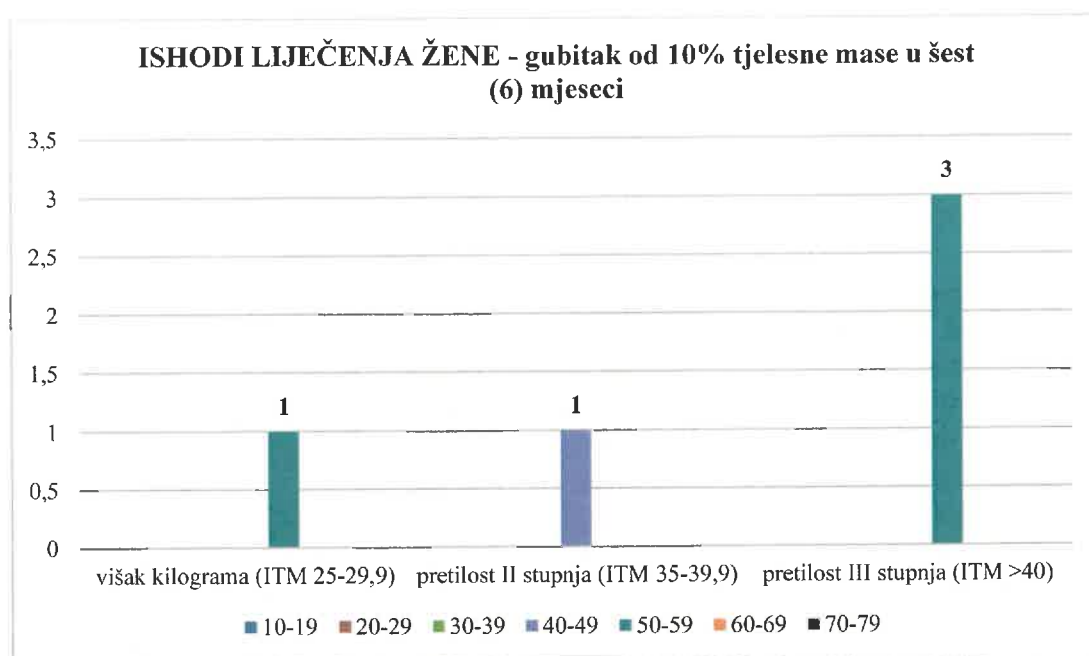
Grafikon 3. Uhranjenost žene – prvi pregled

Grafikon 4. Uhranjenost muškarci – prvi pregled

- **Kontrolni pregled** (uglavnom antropometrijska mjerenja, liječnik, dnevnik prehrane i tj. aktivnosti): **ukupno 131 pregleda** za 42 korisnika
- **ISHODI LIJEČENJA** (preporuke za korisnike jesu gubitak od 10% tj. mase u 6 mjeseci): **ukupno 5 žena u 40-ima (1 žena), 5 žene u 50-im godinama (4 žene); muškaraca 0.**

- **SCORE RIZIK:** ukupno 171 izračun za 58 korisnika (niski SCORE rizik – 76 izračuna, umjereni - 69, visoki - 25 te vrlo visoki SCORE rizik – 1 izračun)
- **Savjetovanje + analiza sastava tijela** na tzv. medicinskoj vagi: **ukupno 11 za 5 korisnika**
- **Anketa** (provedeno za prvi i kontrolni pregled te savjetovanje): **ukupno 771**
- **Antropometrijska mjerenja:**
 - analiza sastava tijela na tzv. medicinskoj vagi: **ukupno 263 mjerenja**
 - analiza sastava tijela koja je napravljena nezavisno od prvog i kontrolnog pregleda te savjetovanja u Savjetovalištu: **ukupno 46 mjerenja za 30 osoba**
 - analiza sastava tijela koja je napravljena u sklopu prvog i kontrolnog pregleda te savjetovanja u

Savjetovalištu: **ukupno 206 mjerenja za 111 osoba**

GUK: 91 mjerenja

ukupni kolesterol: 86 mjerenja

trigliceridi: 67 mjerenja

krvni tlak: 206 mjerenja

Programi podrške:

kratko savjetovanje: 803

edukativni materijali: 41 izrađeno, 575 izdano korisnicima

Ostalo:

promotivni materijal: izrađen plakat s informacijama o Savjetovalištu – postavljen na frekventna mjesta u OB Šibensko-kninske županije (10 kom), OVB Hrvatski ponos Knin (5 kom), DZ Šibenik, Drniš i Knin (15 kom), ZZJZ ŠKŽ (4 kom), HZZ (1 kom), tijekom dvije javnozdravstvene akcije (svibanj, rujn) distribuirano građanima cca 300 komada, te svim LOM na području Šibensko-kninske županije. Nadalje, poslan promotivni materijal Upravi ZZJZ Šibensko-kninske županije da na web stranice Zavoda stave informacije o Savjetovalištu.

Izrađene individualne kartice za termine u Savjetovalištu koje se distribuiraju korisnicima za svaki termin.

Danas se smatra da su prekomjerna tjelesna težina i debljina vodeći uzrok smrti i onesposobljenosti u europskoj regiji, te trenutne procjene ukazuju da samostalno uzrokuju više od 1, 2 miliona smrti, što čini 13% svih smrti.

Pretilost povećava rizik za mnoge nezarazne bolesti, uključujući kardiovaskularne bolesti, dijabetes tipa 2 i kronične respiratorne bolesti.

Pretilost se također smatra uzrokom najmanje 13 različitih vrsta raka i vjerojatno je izravno odgovorna za najmanje 200 000 novih slučajeva raka godišnje u cijeloj regiji – a ta će brojka u narednim godinama još rasti, zbog starenja stanovništva i visoke zastupljenosti rizičnih čimbenika. Navedene bolesti su u porastu i važan su uzrok smrtnosti i onesposobljenosti globalno, te se i u tom kontekstu govori o globalnoj pandemiji, npr. šećerne bolesti.

Vodeći se statistikom uzroka smrti kao najpouzdanijim zdravstvenim podacima, Hrvatska je sukladno istraživanjima Europskog kardiološkog društva ocijenjena kao zemlja visokog rizika za obolijevanje, odnosno umiranje od bolesti srca i krvnih žila.

Takva je situacija i u našoj županiji. Među prvih 5 najčešćih uzroka smrti u Šibensko-kninskoj županiji 2022. godine za ukupno stanovništvo su po učestalosti cerebrovaskularne bolesti, ishemijska bolest srca, šećerna bolest i hipertenzivna bolest srca, a oni zajedno čine po učestalosti četvrtinu svih pojedinačnih dijagnoza osnovnog uzroka smrti za 2022. godinu (25%). Na pojavnost tih bolesti i smrtnost od tih bolesti utječe rasprostranjenost rizičnih čimbenika kao što su prekomjerna tjelesna težina i debljina.

20% smrti sa osnovnom dijagnozom uzroka smrti šifriranom kao zloćudna novotvorina može se pripisati debljini kao rizičnom čimbeniku.

Danas se procjenjuje da su $\frac{3}{4}$ svih vodećih uzroka smrti izrazito povezane sa prekomjernom tjelesnom težinom i debljinom.

Prema podacima Evropske zdravstvene ankete prekomjernu tjelesnu masu ima 41,3% ispitanika, dok debljinu, odnosno ITM veći od 30 kg/m^2 ima 23,0% ispitanika.

Više muškaraca u odnosu na žene ima prekomjernu tjelesnu masu i debljinu. Prekomjernu tjelesnu masu ima gotovo svaki drugi muški ispitanik, njih 49,5%, u usporedbi s 35,1% žena, dok debljinu ima podjednako i muškarac i žena, 23,7% odnosno 22,6%.

Prema izvješćima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), stopa pretilosti gotovo se utrostručila u svijetu od 1975. godine.

Svjetska prevalencija prekomjerne težine bila je 22,7% u žena i 20,7% u muškaraca 1975. godine; znatno je porasla na 39,0% i 38,3% u 2016. i dostići će 49,6% odnosno 51,7% za žene i muškarce 2035.

Posebno se prati prevalencija prekomjerne težine i debljine kod djece, te prema rezultatima CROCOSI istraživanja objavljenim 2021. godine, 40,2 % djevojčica i 37,4% dječaka starih 9 godina Jadranske regije Hrvatske je imalo prekomjernu tjelesnu težinu i debljinu.

Savjetovani rad je prepoznat i preporučen u stručnoj literaturi kao učinkovit način rada na prevenciji prekomjerne tjelesne težine i debljine i zdravstvenih rizika koje nosi.

U budućnosti, može se dopuniti suradnjom sa kognitivno-bihevioralnim terapeutima, nutricionistima i slično.

USLUGE

Savjetovanje (liječnika i ostalih stručnih osoba), **antropometrijska mjerenja i programi i vidovi podrške** (planirane su osim individualnog savjetovanja u slučaju interesa organizirati grupe podrške, te pojedinačno i grupno zdravstveno obrazovanje putem radionica i edukativnih materijala, javnozdravstvenih akcija)

Savjetovanje - prema osobnoj anamnezi korisnika, tjelesnoj aktivnosti, prehrambenim i ostalim navikama, dobivenim antropometrijskim podacima, korisniku će se izraditi nalaz, prema potrebi i procjena srčanog rizika i s korisnikom definirati ciljevi, dati smjernice i preporuke za preporučeni unos kalorija te planer vježbanja, upisati na grupu podrške uz zdravstveno obrazovanje s

edukativnim materijalima, po potrebi uputiti dalje specijalistu, pratiti napredak korisnika kroz mjesec, godine

Antropometrijska mjerenja - za odrasle: BMI, težina, visina, postotak tjelesne masti, skeletalna mišićna masa, masti, ukupna tjelesna voda, težina tkiva bez masti, proteini, minerali, visceralno masno tkivo, odnos opsega struka i bokova, bazalni metabolizam, opseg struka, mišićna kontrola, kontrola masnoće, segmentalna analiza mišića (gornji i donji udovi, trup), segmentalna analiza masnoće (gornji i donji udovi, trup), sastav tijela, impedancija, preporučeni unos kalorija, planer vježbanja.

-određivanje šećera, kolestreola i triglicerida u kapilarnoj krvi i mjerenje krvnog tlaka

Programi i vidovi podrške

Planirane su grupe podrške

-vrste grupa ("redovito hodaње"...)

-zdravstveno obrazovanje za opću populaciju i ciljane grupe u zajednici ("Pretilost i prekomjerna težina", "Principi pravilne prehrane i priprema hrane na zdrav način", "Uravnotežen obrok", "Mediteranska prehrana", "DASH prehrana", "Odabir zdravih i zdravstveno ispravnih namirnica iz svih 5 grupa hrane", "Zdrave grickalice", "Tjelesna aktivnost – benefiti i smjernice po dobnim skupinama i zdravstvenom stanju", "Arterijska hipertenzija", "Šećerna bolest – nastanak bolesti, prevencija i liječenje", "Bolesti srca", "Moždani udar",)

-edukativni materijali

letci – "Pretilost – rizični čimbenik kroničnih nezaraznih bolesti", "Pravilna prehrana", "Izmjeri količinu hrane", "Izmjeri sol", "Piramida mediteranske prehrane", "Tjelesna aktivnost – benefiti i smjernice po dobnim skupinama i zdravstvenom stanju", "Tjelesna aktivnost za djecu u dobi od 3 do 5 godina", "Tjelesna aktivnost za djecu i mlade u dobi od 6 do 17 godina", "Tjelesna aktivnost u odrasloj životnoj dobi (od 18 do 64 godine)", "Tjelesna aktivnost tijekom trudnoće i babinja", "Tjelesna aktivnost za odrasle s kroničnim stanjima i invaliditetom – s osteoartritisom, šećernom bolesti tip 2, hipertenzijom, kod odraslih osoba koju su preživjele rak i osoba s određenim invaliditetom", "Tjelesna aktivnost u starijoj životnoj dobi (65 i više godina)", "Šećerna bolest + DASH prehrana", "Preveniraj dijabetes", "Metode prehrane kod dijabetesa i primjeri dozvoljenih količina ugljikohidrata", "Hipertenzija + DASH prehrana", "Moždani udar", "Bolesti srca", "SCORE za srčane bolesti".

jelovnici – "Primjer DASH tjednog jelovnika", "Primjer mediteranskog tjednog jelovnika – 1500 kalorija", "Primjer mediteranskog tjednog jelovnika – 2000 kalorija", "Primjer mediteranskog sezonskog jelovnika – proljeće, ljeto, jesen, zima".).

Izrađene su 32 različite vrste letaka.

Sve su navedene usluge besplatne.

Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke

Provodi se od 2006. godine, namijenjen je ženama 50-69 godina svake 2 godine, metoda probira je mamografija.

U 2025. godini u ožujku, kada je započeo 9. ciklus pozivanja, uvedena su nova godišta, uključene su žene stare 49 godina (1974. godišta), kao i one stare 70 godina (1955. godišta).

Parametri izvješća:

07.01.2026

Redni broj ciklusa: Ciklus 9
 Period od: 01.01.2025
 Period do: 31.12.2025
 Godište od:
 Godište do:
 Županija: Šibensko-kninska
 Mjesto:
 Naselje:

Županija	Ukupno osoba	Pozvane osobe		Odazvane osobe		
		Broj	Udio	Broj	Udio 1	Udio 2
ŠIBENSKO-KNINSKA	8049	8049	100.00	2196	27.28	30.07

Parametri izvješća:

07.01.2026

Redni broj ciklusa: Ciklus 9
 Period od:
 Period do:
 Godište od:
 Godište do:
 Županija:
 Mjesto:
 Naselje:

Županija	Ukupno osoba	Pozvane osobe		Odazvane osobe		
		Broj	Udio	Broj	Udio 1	Udio 2
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	18298	7593	41.50	2388	31.45	43.05
BRODSKO-POSAVSKA	25600	9035	35.29	2476	27.40	45.16
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	21812	6862	31.46	2010	29.29	59.29
GRAD ZAGREB	141388	54217	38.35	15824	29.19	58.70
ISTARSKA	40187	10688	41.53	4574	27.41	45.52
KARLOVAČKA	22147	6879	31.06	2374	34.51	64.81
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	17632	7091	40.22	2400	33.85	42.37
KRAPINSKO-ZAGORSKA	20129	11703	58.14	4964	41.56	47.93
LIČKO-SENIJSKA	9414	2887	30.67	720	24.94	45.97
MEDIMURSKA	17609	8643	49.08	4296	49.70	54.60
NEPOZNATA ADRESA	35029	96	0.27	2	2.08	4866.67
OSJEČKO-BARANJSKA	49776	10997	34.15	6431	37.84	67.11
POŽEŠKO-SLAVONSKA	12723	4759	37.40	2016	42.36	53.96
PRIMORSKO-GORANSKA	53160	14504	27.28	4470	30.82	64.56
SISAČKO-MOSLAVAČKA	30946	13274	44.18	4132	31.13	44.85
SPLITSKO-DALMATINSKA	78276	29103	37.18	10981	34.64	53.99
ŠIBENSKO-KNINSKA	20167	8049	39.91	2196	27.28	36.89
VARAŽDINSKA	27070	12269	45.32	3727	30.38	35.99
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	14316	7091	49.53	1954	27.56	35.66
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	30510	15338	50.27	5541	36.13	55.86
ZADARSKA	31899	13847	43.41	5011	36.19	46.58
ZAGREBAČKA	52059	10987	38.39	7037	35.21	50.43
Ukupno RH	769256	286912	37.30	94524	32.95	52.25

Parametri izvješća:

08.01.2025

Redni broj ciklusa: Ciklus 0
 Period od: 01.01.2025
 Period do: 31.12.2025
 Godište od:
 Godište do:
 Županija: Šibensko-kninska
 Mjesto:
 Naselje:

Godište	Ukupno osoba	Pozvane osobe		Odazvane osobe		
		Broj	Udio	Broj	Udio 1	Udio 2
1955	290	290	100.00	87	30.00	32.18
1956	290	290	100.00	71	24.48	27.53
1957	288	288	100.00	87	30.42	31.58
1958	316	316	100.00	78	24.05	26.35
1959	364	364	100.00	102	28.02	30.64
1960	339	339	100.00	103	30.38	34.13
1961	354	354	100.00	96	27.12	30.66
1962	300	300	100.00	72	24.00	25.00
1963	359	359	100.00	79	22.01	24.30
1964	347	347	100.00	75	21.61	23.41
1965	325	325	100.00	89	27.38	31.58
1966	367	367	100.00	92	25.07	27.60
1967	311	311	100.00	81	26.05	26.37
1968	330	330	100.00	88	26.67	31.50
1969	326	326	100.00	80	24.54	28.28
1970	375	375	100.00	91	24.27	25.27
1971	371	371	100.00	102	27.49	29.78
1972	414	414	100.00	103	24.88	28.47
1973	399	399	100.00	89	22.31	25.44
1974	481	481	100.00	171	35.55	39.53
1975	553	553	100.00	190	34.36	36.83
1976	552	552	100.00	172	31.16	35.44

U periodu 01. siječnja 2025. godine do 31. prosinca 2025. godine pozvano je 8 049 žena, odnosno 100% svih žena predviđenih za pozivanje.

S korisnicima se osobno i telefonski komuniciralo više od 5 000 puta (u prosjeku desetak dnevno).

U periodu 01. siječnja 2025. godine do 31. prosinca 2025. godine održan je u studenom 1 trodnevni ciklus mobilne mamografije na području Šibensko-kninske županije, i to:

Organizirana je mobilna mamografija na lokacijama:

25.11.2025. Drniš

26.11.2025. Rogoznica

27. 11. 2025. Primošten

Snimljeno je 200 žena.

Pozivanje i organizacija mobilne mamografije je organizacijski i samim time vremenski vrlo kompleksan posao, koji uključuje puno koordinacije, suradnju među ustanovama i županijama, jedinicama lokalne uprave i samouprave, prilagodbu redovnih pozivnih metoda uključivanjem dvostrukih poziva i predbilježbi, kao i angažman djelatnika u toku samih snimanja.

U periodu 01. siječnja 2025. godine do 31. prosinca 2025. godine kroz Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke otkriveno je 155 nalaza označenih kao abnormalni, od čega 8 sumnjivih na karcinom dojke.

Parametri izvješća:

Redni broj ciklusa: Ciklus 0
Period od: 01.01.2025
Period do: 31.12.2025
Godište od:
Godište do:
Županija: Šibensko-kninska
Mjesto:
Naselje:

07.01.2026

Županija	Snimljene	BIRADS 0		BIRADS 1		BIRADS 2		BIRADS 3		BIRADS 4		BIRADS 5		Sumnjivih		Ponovno pozvanih
		Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio	
ŠIBENSKO-KNINSKA	2195	226	10.29	557	25.38	1257	57.24	146	6.65	10	0.46	0	0.00	10	0.45	2736

Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice

Započet je u prosincu 2012. godine. Pozivane su žene stare 25-64 godine da kod svog izabranog ginekologa dogovore obavljanje PAPA testa svake 3 godine. Obustavljen je u travnju 2016. godine zbog ozbiljnih organizacijskih i provedbenih problema. Ženama je savjetovano da i dalje redovito obavljaju ginekološke preglede i PAPA test, bez obzira na obustavu programa.

Pozivanje je u sklopu NPP cerviks 2016. godine obustavljeno.

2022. je zbog pandemije COVID 19 odgođen pilot-projekt koji je trebao biti kroz 2 godine proveden u Virovitičko-podravskoj županiji. Cilj pilot projekta je bio uspostaviti pozivanje žena starih 20 do 64 godine, te uvesti testiranje na HPV kod starijih od 30 godina, u županiji koja ima najviše stope incidencije raka vrata maternice.

Kroz 2023. započeo je pilot projekt u ožujku, te je planirano da traje do ožujka 2024. godine.

Osim provođenja Nacionalnih programa usmjerenih prevenciji određenih sijela malignih bolesti, vrši se epidemiološka analiza incidencije i mortaliteta svih malignih i drugih kroničnih nezaraznih bolesti po dobi, spolu, te tematski.

Izdana je Publikacija o radu zdravstvene djelatnosti u Šibensko-kninsku županiju za 2023. godinu.

U sklopu mjera JAVNOZDRAVSTVENOG PROSVJEĆIVANJA I PROMOCIJE

ZDRAVLJA PREMA JAVNOZDRAVSTVENIM PRIORITETIMA, usmjerenim prevenciji kroničnih masovnih bolesti u 2025. godini obilježeni su mjesec prevencije malignih bolesti, Dan narcisa, hrvatski i svjetski Dan šećerne bolesti i Dan srca.

U sklopu mjere **PRAĆENJE KORIŠTENJA ZDRAVSTVENIH KAPACITETA, PRAĆENJE MORBITITETA I MORTALITETA** redovito se prati pobol u bolnicama, te se obavlja kontrola zakonski propisanih obrazaca.

Zakonski propisanih obrazaca je oko 117 000 godišnje.

6. ODJEL ŠKOLSKE I SVEUČILIŠNE MEDICINE

Trenutni prostor Odjela za školsku i sveučilišnu medicinu sastoji se od:

1. 2 ambulate u ZZJZ Šibensko-kninske županije (Matije Gupca 74), koje rade u dvije smjene (od 11.04.2023.-do tada su bile 2 ambulate u prostorima Doma zdravlja na adresi Kralja Zvonimira 23)

2. 1 u unajmljenom prostoru u Domu zdravlja Drniš)

3. 1 u unajmljenom prostoru Opće bolnice „Hrvatski ponos“ Knin

Škole na području naše županije nemaju uvjete za rad tima školske medicine u samim školama, te se u školama provode mjere koje su primjerene za rad u takvom uvjetima (zdravstveni odgoj i sl.), osim u prometno izoliranim područjima, kakvih je u našoj prometno raštrkanoj i ispodprosječno naseljenoj županiji mnogo.

Rad se, dakle, odvija dijelom u ordinacijama, a dijelom u samim školama na terenu.

U Odjelu rade 2 liječnika specijalista školske medicine i 3 medicinske sestre VŠS. Od 25.11.2023. izabrana je specijalizantica školske medicine koja specijalizaciju obavlja u Zagrebu. Nedostatak liječnika u Odjelu nadopunjavao se radom liječnika na ugovor o poslovnoj suradnji.

POSLOVI KOJI SE OBAVLJAJU U ODJELU ŠKOLSKE I SVEUČILIŠNE MEDICINE ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Tijekom 2025. godine Odjel školske i sveučilišne medicine županije Šibensko-Kninske provela je slijedeće specifične i preventivne mjere zdravstvene zaštite za oko 6800 učenika osnovne škole, oko 3600 učenika srednje škole, te oko 515 studenta Veleučilišta u Šibeniku i Kninu, te Sveučilišta Zagreb-odjel energetike u Šibeniku.

-SISTEMATSKI PREGLEDI TIJEKOM 2025 .GODINE

Sistematski pregledi se provode u svrhu praćenja rasta i razvoja te kontrole zdravstvenog stanja i utvrđivanja poremećaja zdravlja.

- Sistematski pregled djeteta prije upisa u prvi razred osnovne škole obuhvaća: uzimanje anamneze i heteroanamneze, uvid u dosadašnju medicinsku dokumentaciju i nalaz stomatologa, cjelovit somatski pregled (mjerenje tjelesne visine i tjelesne težine, Snellenovim tablicama određuje se oštrina vida i ispituje se raspoznavanje osnovnih boja, pregledava se kralježnica i stopala, štitna žlijezda, usna šupljina sa zubalom, srce i pluća, mjerenje krvnog tlaka, pregledava se spolovilo u dječaka i djevojčica te dojki u djevojčica- određuje se spolna zrelost), utvrđivanje psihomotornog razvoja, socijalne i emocionalne zrelosti, urin i hemoglobin. Broj učenika pregledanih za upis u prvi razred osnovne škole u šk.god.2025./2026. je 760.

U slučaju potrebe odgode upisa za jednu školsku godinu, upućivanja djeteta na opservaciju ili potrebe za posebnim oblikom odgoja i obrazovanja postupa se u skladu s važećim propisima.

-Sistematski pregled u V razredu osnovne škole :pregled obuhvaća cjelovit somatski pregled, poput onoga za upis u prvi razred osnovne škole, te razgovor s razrednikom u svrhu utvrđivanja prilagodbe učenika na predmetnu nastavu. Broj učenika je 869.

-Sistematski pregled u VIII razredu osnovne škole :pregled obuhvaća prikupljanje anamnestičkih podataka i dokumentacije, somatski pregled te provođenje potrebnih dijagnostičkih postupaka. Pregled se obavlja u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja i sposobnosti s obzirom na odabir zvanja te najpogodnijeg srednjoškolskog obrazovanja. Broj učenika je 850.

-Sistematski pregled u I. razredu srednje škole :pregled obuhvaća cjelovit somatski pregled u svrhu utvrđivanja zdravstvenog stanja te rizičnih ponašanja i navika, kao i prilagodbe na srednju školu. Broj učenika je 870.

OSTALI PREVENTIVNI PREGLEDI

-Kontrolni pregledi nakon preventivnih pregleda (prema medicinskoj indikaciji) - 260

-Namjenski pregledi (pregled prije cijepljenja u svrhu utvrđivanja kontraindikacija, pregledi psihofizičke sposobnosti u svrhu utvrđivanja primjerenog oblika školovanja, pregledi sportaša prije školskih sportskih natjecanja, za upis u srednju školu, fakultet....) - 665.

PROBIRI U TIJEKU OSNOVNOG I SREDNJOŠKOLSKOG OBRAZOVANJA (SCREENING) TIJEKOM 2025. GODINE

Probiri se provode kao dio sistematskog pregleda (anemija, krvni tlak, gušavost, rast i razvoj, rizične navike, spolni razvoj...) ili se provode samostalno:

-U trećem razredu osnovne škole vrši se pregled vida i vida na boje, mjerenje tjelesne težine i tjelesne visine. Broj učenika je 780.

-U šestom razredu osnovne vrši se pregled kralježnice i stopala, mjerenje tjelesne težine i tjelesne visine. Broj učenika je 840.

-U sedmom razredu osnovne škole vrši se skrining sluha. Broj planiranih učenika za skrining je 860.

ZDRAVSTVENA I TJELESNA KULTURA

U školama se nalazi 10-15% djece koja boluju od neke kronične bolesti ili imaju teškoće u razvoju, pa se pregledom utvrđuje zdravstveno stanje i sposobnost učenika za savladavanje redovitog ili prilagođenog programa tjelesne i zdravstvene kulture.

Broj pregleda za prilagodbu nastave tjelesnog odgoja je 49.

Broj pregleda za školske sportske klubove je 116.

MJERE ZAŠTITE OD ZARAZNIH BOLESTI

Cijepljenje i docjepljivanje tijekom 2025. godine -provodi se prema obveznom godišnjem kalendaru cijepljenja koji donosi Ministarstvo zdravlja.

-Na sistematskom pregledu za upis u 1. razred osnovne škole uz provjeru psihofizičkih sposobnosti vrši se i provjera imunizacije u predškolskom uzrastu, te dogovor za nadoknadu eventualno propuštenih cijepljenja. Pri upisu nakon pregleda vrši se cijepljenje učenika protiv ospica, zaušnjaka i rubeole (Mo-Pa-Ru). Tijekom prvog razreda vrši se docjepljivanje protiv difterije, tetanusa (za učenike kojima je prošlo 5 i više godina od cijepljenja protiv difterije, tetanusa i pertusisa u predškolskoj dobi) i dječje paralize (Di-Te, Polio). Broj upisanih učenika prvog razreda je 760.

- U šestom razredu osnovne škole vrši se skrining- pregled kralježnice i stopala, tjelesne mase i tjelesne visine, te se cijepi učenici koji do sada nisu cijepljeni cjepivom protiv Hepatitisa B (Engerix B), u tri doze. Broj cijepljenih učenika u 2025. godini je 23.

-U osmom razredu vrši se sistematski liječnički pregled učenika, kao i docjepljivanje protiv difterije, tetanusa i pertusisa (Di-Te, Per). Broj cijepljenih učenika je 763.

-U 2025. program cijepljenja obuhvaća i cijepljenje protiv HPV, ali kao neobvezno, preporučljivo i besplatno. Cijepljeno je 686 učenika s deveterovalentnim cjepivom (Gardasil 9).

Higijensko-sanitarni nadzor škole i školske kuhinje provodi se jedan put u školskom polugodištu, te je zahvatio ukupno 49 škola (osnovne škole, područne škole).

U sklopu ovih preventivnih mjera provode se i drugi oblici prevencije u vidu zdravstvenog odgoja, kako za učenike tako i za roditelje i nastavnike: predavanja, radionice, tribine, grupni rad, edukacija uz prikazivanje video kazeta, promocija postera, letaka, a u smislu postizanja bolje informiranosti, prevencije zaraznih bolesti kao i prevencije ovisnosti. Broj održanih aktivnosti je za 3350 učenika.

PROGRAM PREVENTIVNIH MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA TIJEKOM 2025.GODINE

Program preventivnih mjera učenika srednjih škola obuhvaća oko 3400 učenika i sastoji se:

- Sistematski pregledi učenika prvog razreda srednje škole. Broj učenika je 830.
- Namjenski pregledi na zahtjev - pregledi psihofizičke sposobnosti u svrhu utvrđivanja primjerenog oblika školovanja, pregledi sportaša prije školskih sportskih natjecanja, za upis u srednju školu, ... (340)
- Savjetovanišni rad za učenike, roditelje i profesore (425 savjetovanja)

- Zdravstveni odgoj učenika (integriran uz sistematske preglede i cijepljenja u vidu predavanja ili tribina, aktualnih tema kao što su problemi ovisnosti, spolno prenosive bolesti, kontracepcija i sl.) 2005.
- Higijensko-sanitarni nadzor škole i školske kuhinje jednom u polugodištu, te se proveo u 11 srednjih škola.

PROGRAM SPECIFIČNIH I PREVENTIVNIH MJERA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE REDOVITIH STUDENATA TIJEKOM 2025. GODINE

U sklopu naših aktivnosti, a u svrhu prevencije oboljenja kod mladih, skrbimo od oko 515 redovitih studenata naše županije i to na način:

1. Sistematski pregled na prvoj godini

Provodi se u svrhu kontrole zdravstvenog stanja, uvida u navike i ponašanja, prilagodbe na studij te utvrđivanja zdravstvenih rizika. Sistematski pregled sadrži uz fizikalni pregled (štitnjača, dojke, srce, lokomotorni sustav, vanjsko spolovilo muškaraca, oštrina vida, vid na boje, krvni tlak, tjelesna visina, tjelesna težina, indeks tjelesne mase),zdravstvenu (osobnu i obiteljsku) i socijalnu anamnezu. Obavezni dio sistematskog pregleda je anketa o navikama (prehrana, tjelesna aktivnost, pušenje, alkohol, droge) i seksualnom ponašanju.

Broj redovnih studenata prve godine je 175, a broj obavljenih sistematskih pregleda(onih koji su se odazvali pozivu) uz obavljen zdravstveni odgoj na temu samopregleda dojke/testisa je 63.

2. Pregled prije prijema u studentski dom

Pregled se provodi u svrhu utvrđivanja zdravstvenih rizika za boravak u kolektivu temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti. Sastoji se od zdravstvene (osobne i obiteljske) i socijalne anamneze- ciljano na tuberkulozu i ostale zarazne bolesti i fizikalnog pregleda. Potvrda o obavljenom pregledu unosi se u indeks (42).

3. Timski rad sa studentima s posebnim potrebama za kolegij tjelesne i zdravstvene kulture

Početkom svakog semestra suradnjom nadležnog liječnika fakulteta i nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture utvrđuje se program tjelesne i zdravstvene kulture za studente sa zdravstvenim problemima.

4. Savjetovališni rad

Svrha savjetovališnog rada je pomoć studentima u rješavanju najznačajnijih i najčešćih problema vezano uz: prilagodbu na fakultet, probleme učenja, reproduktivnog zdravlja (spolno prenosive bolesti ,trudnoće i planiranje obitelji), kroničnih poremećaja zdravlja, zlouporabe psihoaktivnih droga i drugih oblika ovisnosti- (63).

5. Namjenski pregledi i izdavanje liječničkih potvrda na zahtjev studenata- 14.

6. Zdravstveni odgoj

Provodi se integrirano uz sistematske preglede i skrininge ili kao zasebna aktivnost. Metode rada su: predavanja, rad u malim skupinama, individualni rad i tribine.

SAVJETOVALIŠNI RAD

Savjetovalište za mlade, vezano za probleme odrastanja kao i drugu problematiku adolescenata i njihovih roditelja odvija se u vremenu izdvojenom za savjetovalište u trajanju 5 sati tjedno po liječničkom timu. Broj savjetovanja kroz koje su prošli učenici, studenti, roditelji ili stručni suradnici je 2175.

Financiranje ovakvog vida zdravstvene zaštite regulirano je propisima o zdravstvenom osiguranju.

7. ODJEL ZA MENTALNO ZDRAVLJE, PREVENCIJU I VANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI

U Odjelu rade:

Zora Jurin, dr.med; spec. javnog zdravstva, voditeljica odjela

Mihajlo Vladić, dr.med.-specijalist psihijatar, psihoterapeut

Mr. Marina Gulin, prof. spec. kliničke psihologije

Ivana Štrkalj, mag.psych.

Elia Strika, mag.med techn.

Iva Mrdeža, bacc.med. techn.

Odjel radi ponedjeljkom poslijepodne, ostale dane ujutro

Odjel provodi slijedeće poslove:

Radi s konzumentima i ovisnicima, savjetovanje roditelja konzumenata i ovisnika (individualni i grupni rad), savjetovanje djece i mladih u psihologijskom savjetovalištu, testiranje na droge rizičnih skupina i pojedinaca, surađuje sa liječnicima obiteljske medicine na provođenju farmakoterapije ovisnika, provodi mjere obaveznog liječenja ovisnika na slobodi uz uvjetnu presudu, provodi radionice iz programa Trening životnih vještina u osnovnim školama. Kontinuiranom angažmanom kroz socijalne intervencije doprinosi rješavanju zdravstvenog osiguranja ovisnika te pruža podršku u obiteljskoj, radnoj i društvenoj rehabilitaciji. Prati, registrira i dostavlja podatke za Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga, surađuje s vladinim i NVO organizacijama, sudjeluje u obilježavanju Dana borbe protiv zlouporabe droga i Mjeseca borbe protiv ovisnosti, sudjeluje i osmišljava promociju projekta "NEovisnosti".

Rad s konzumentima i ovisnicima

Osobe koje smo dužni prijaviti u Registar osoba liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih tvari u 2025.godini bilo je 277 (237 muških, 40 žena), od toga 12 osoba koje su se prvi put javile na liječenje (10 muških i 2 žene). Od 277 osoba 264 su opijatski ovisnici, 2 osobe su ovisne o kokainu, 1 osoba konzumira amfetamine, 6 osoba je ovisno o metadonu, 1 osoba konzumira kanabinoide, 2 osobe su ovisne su o buprenorfinu i 1 o sedativima.

2 osobe imaju problema sa kockanjem, 20 osoba ima problema zbog konzumacije alkohola. 14 osoba se javilo na pregled i dolaze na liječenje vezano uz dg F00-F99, a nismo ih dužni prijaviti u Registar ovisnika.

Testiranje urina na droge rizičnih skupina i pojedinaca provodi se prema stručno usuglašenim smjernicama prije i za vrijeme tretmana i nakon tretmana radi praćenja apstinencije. Intravenozno uzimanje droga predstavlja najveći rizik pojave značajnih zdravstvenih problema koji se prenose krvlju kao što su to HIV/AIDS, hepatitis B i C, predoziranje i smrti vezane uz uzimanje psihoaktivnih droga. Zbog toga vršimo edukaciju, savjetovanje i testiranje kapilarne krvi kod ovisnika, konzumenata, članova obitelji i osoba sa rizičnim ponašanjima. U 2025.godini obavljeno je uzimanje kapilarne krvi kod 22 osobe, te je testirano na HIV,HCV,HBV i sifilis (88 testova).Uzimanje uzoraka urina pod nadzorom zdravstvenog djelatnika je bilo 1 576, a testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita 3 154.Testiranje urina na prisutnost alkohola kod osoba koje su bile u tretmanu zbog problema sa alkoholom bilo je 282.

Na **individualni tretman** zbog ostalih problema mentalnog zdravlja (depresije, tjeskobe, problema s alkoholom ,poremećaja u ponašanju, poremećaja raspoloženja, poremećaja izazvanih stresom) dolazi 14 osoba. Zbog problema sa kockanjem dolaze 2 osobe, a zbog problema i ovisnosti o alkoholu dolazi 20 osoba.

Prvih pregleda bilo je 310, **kontrolnih pregleda** 1762, **prvih ambulantnih psihijatrijskih obrada** 311, **ponovnih ambulantnih psihijatrijskih pregleda** 1102.

Grupna psihoterapija provodi se za grupu od osam osoba. U 2025.g. održane su 42 grupne seanse.

Savjetovališni rad s djecom i mladima u psihologijskom savjetovalištu:

Usluge psiholoških tretmana i savjetovanja koristilo je 299 osoba. Od toga je 106 djece i mladih, 135 roditelja, te 58 odraslih osoba.

Za 22 osobe izrečena je **mjera obaveznog liječenja**. Prekršajni sud je izrekao mjeru za 11 osoba zbog ovisnosti o alkoholu i obiteljskog nasilja. Probacijski Ured je izrekao mjeru obaveznog liječenja na uvjetnom otpustu za 10 osoba- ovisnika o drogama, koje su u tretmanu do završetka uvjeta (od jednog mjeseca do tri godine). **Individualnih savjetovanih tretmana** ovisnika je provedeno ukupno 55, a individualnih savjetovanih tretmana ostalih osoba 42. **Konzultacija kod liječnika specijalista** bilo je 351 u 2025. godini.

Savjetovanja osoba s rizicima po zdravlje (pušenje, pijenje, eksperimentiranje s psihoaktivnim tvarima, drugi oblici ovisnosti) je bilo 876, rad na modifikaciji ponašanja 833, pomaganja u rješavanju zdravstvenih potreba ovisnika je bilo 371.

Kraći psihodijagnostičkih intervju napravljeno je 1357, prikupljanje podataka s psihološko-dijagnostičkim postupcima i metodama kategorije B ukupno 72, prikupljanje podataka s psihološko-dijagnostičkim postupcima i metodama kategorije C ukupno 4, a prikupljanje podataka s psihološko-dijagnostičkim postupcima i metodama- kategorije D ukupno 7.

Savjeta telefonom bolesniku ili članu obitelji stručnog sadržaja bio je 454.

Savjet s bolesnikom ili članom obitelji bilo je 234.

Skrining za otkrivanje rizika po zdravlje obavljeno je 303.

Tehnike opuštanja primijenjene su 48 puta.

Vrlo važan čimbenik u prevenciji i liječenju je obitelj, te se rade **obiteljski savjetovani tretman** ovisnika, bilo je 4 tretmana.

Obiteljskih savjetovanih tretmana vezano uz druge rizike po zdravlje (pušenje, pijenje, drugi oblici ovisnosti) bilo je 162.

Obiteljskih psihoterapija (članovi obitelji ili partner zajedno sa konzumentom ili ovisnikom) bilo je 4, a individualnih psihoterapija ponašanja je bilo 79.

Obiteljskih psihoterapija sa rizičnim ponašanjima bilo je 7, a površinskih psihoterapija 358.

Zdravstveno- socijalnih intervencija je bilo 1 229.

Suradnja sa liječnicima obiteljske medicine u vezi farmakoterapije je iznimno važna, te se sa liječnicima komunicira svakodnevno usmeno i pismeno. Najmanje dva puta godišnje telefonom se kontaktira svaka ordinacija na području naše županije radi unaprjeđenja suradnje i rješavanja eventualnih problema. Sa liječnicima koji imaju ovisnike u tretmanu organizira se edukacija najmanje jednom godišnje. U 2025.g. su izdane 610 preporuke za supstitucijsku terapiju.

Prikaz izvršenih usluga u 2025.godini

	Odjel za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti	Izvor financiranja
	Od 01.01.2025-31.12.2025.	HZZO
Šifra	Postupak	Ukupno
1101	Prvi pregled	310
1102	Kontrolni pregled	1762
11021	Prva ambulantna psihijatrijska obrada	311
11022	Ponovni ambulantni psihijatrijski pregled	1102
11602	Konzultacija kod liječnika specijalista	351
99001	Intervju	52
99004	Individualni savjetovanišni tretman	97
99002	Rad na modifikaciji ponašanja	833
19211	Psihodiagnostički intervju-	1357
19212	Prikupljanje podataka- kategorija A	0
19213	Prikupljanje podataka- kategorija B	72
19214	Prikupljanje podataka- kategorija C	4
19215	Prikupljanje podataka- kategorija D	7
99006	Savjet telefonom	454
99008	Pomaganje u rješavanju zdr. potreba	371
97420	Savjet s bolesnikom ili članom obitelji	234
19141	Uzimanje kapilarne krvi	23
22586	Uzimanje uzorka urina	1576
96100	Testiranje urina	3154
22570	Testiranje iz kapilarne krvi	88
21796	Testiranje na alkohol	282
96801	Tehnike opuštanja	48

99005	Obiteljski savjetovanišni tretman	162
96100	Obiteljska psihoterapija	4
96400	Grupna psihoterapija	302
96190	Individualna psihoterapija ponašanja	79
96090	Individualna psihoterapija	358
99500	Zdravstveno-socijalna intervencija	1229
	Prikupljanje podataka	288
99615	Izvještaji	182
99007	Ispunjavanje Pompidou upitnika	277
91401	Izdavanje potvrde o nalazu testiranja	1577
	Preventivne aktivnosti	
	Javnozdravstvene,preventivne akcije	939
	Savjetodavni i edukativni rad	27
	Ostali poslovi-sastanci, konzultacije	271

Projekt pod nazivom „**NEovisnost**“ koji Odjel provodi u suradnji sa udrugom “Razvojni europski centar inicijativa” ima za cilj senzibilizaciju javnosti za problem ovisnosti, smanjivanje i sprječavanje pojave ovisnosti, unaprjeđenje liječenja, smanjenje štete i smanjenje stigmatizacije. Tijekom cjelokupnog trajanja projekta, organizacija nositelj i partner provode aktivnosti sukladno svojim kapacitetima i stručnostima koje organizacije posjeduju.

Mnoge aktivnosti na projektu se provode u kontinuitetu kako bi se postigli što bolji i konkretniji rezultati u radu s korisnicima. Projektom je planiran rad s konzumentima i ovisnicima kroz dijagnostiku, savjetovanja, psihosocijalnu podršku, farmakoterapiju i psihoterapiju kako bi im pomogli da smanje korištenje droga ili čak da apstiniraju. Kroz aktivnosti savjetovanja i psihosocijalne podrške roditelja čija djeca konzumiraju droge ili su ovisnici doprinijet će se osnaživanju obiteljima u teškim situacijama. Aktivnosti savjetovašta će se pružiti prema djeci i mladima kako bi se ostvarila prevencija nedjelotvornih ponašanja.

Kontinuiranim angažmanom kroz socijalne intervencije doprinijet će se rješavanju zdravstvenog osiguranja ovisnika te će se pružiti podrška u obiteljskoj, radnoj i društvenoj rehabilitaciji. Nadalje, projektom se planira provođenje mjera obveznog liječenja ovisnika na slobodi uz uvjetnu presudu kako bi se osiguralo izvršenje obveza iz tretmana koje su predviđene za svakog ovisnika.

Cilj specijalističkog poslijediplomskog studija za liječnika jest usvajanje suvremenog i znanstveno utemeljenog psihoterapijskog pristupa u dijagnostici i liječenju psiholoških poremećaja, kao i stvaranje stručnjaka koji će samostalno i kompetentno obavljati dijagnostičko indikacijski postupak, kao i određene psihoterapijske tehnike.

Taj pristup podrazumijeva integraciju suvremenih neuroznanstvenih, psiholoških i socijalnih čimbenika koji sudjeluju u nastajanju psiholoških poremećaja, ali i poznavanje, razumijevanje i integraciju psihoterapijskih metoda liječenja psihijatrijskih poremećaja. Poseban naglasak će se staviti na profesionalni integritet i etička načela u radu s duševnim bolesnicima i članovima njihovih obitelji.

U sklopu projekta „**NEovisnost**“ provodi se program prevencije ovisnosti: **Trening životnih vještina**, koji od 2005. godine provodi Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko - goranske županije. a naš Zavod ga provodi od 2018.godine.

Trening životnih vještina je program primarne prevencije rizičnih ponašanja (pušenja, konzumacije alkohola i zlouporabe droga) koji se temelji na razvoju osobina i uvježbavanju vještina koje su se u dosadašnjim istraživanjima pokazale važnim u razvoju ovih ponašanja i to kao preventivni i kao rizični faktori. Program je namijenjen učenicima 3, 4, 5, 6, 7 razreda osnovne škole, a godišnje se u svakom razredu s učenicima održi 8 - 10 sati radionica.

Program, osim što pruža informacije o štetnosti rizičnih ponašanja i konzumiranja cigareta, alkohola i droge, razvija samopouzdanje, vještine donošenja odluka, zauzimanja za sebe, rješavanja konflikata, kontrole emocija te socijalne i komunikacijske vještine.

Svi potrebni materijali i upute su snimljene te su korisnicima dostupne na web stranici Zavoda i YouTube kanalu Zavoda. Za provođenje programa osigurani su i radni materijali te evaluacija programa.

U školskoj godini 2024/2025 program su provodile slijedeće škole:

OŠ „Jurja Dalmatinca“ u Šibeniku, OŠ „Antuna Mihanovića Petropoljskog“ u Drnišu, OŠ „Domovinske zahvalnosti“ i OŠ „dr. Franje Tuđmana“ u Kninu, OŠ „Fausta Vrančića“ u Šibeniku, OŠ „Juraj Šižgorić“ u Šibeniku, OŠ „Vjekoslava Kaleba“ u Tisnom i OŠ „Meterize“ u Šibeniku.

U školskoj godini 2025/26 uključene su slijedeće škole:

OŠ „Antuna Mihanovića Petropoljskog“ u Drnišu, OŠ „Domovinske zahvalnosti“ i OŠ „dr. Franje Tuđmana“ u Kninu, OŠ „Fausta Vrančića“ u Šibeniku, OŠ „Vjekoslava Kaleba“ u Tisnom, OŠ „Meterize“ u Šibeniku, OŠ „Pirovac“ u Pirovcu, OŠ „Petra Krešimira IV“ u Šibeniku, OŠ „Brodarica“ u Brodarici, OŠ „Čista Velika“ u Čisti Velikoj, OŠ „Skradin“ u Skradinu, OŠ „Kistanje“ u Kistanjama, OŠ „Vrpolje“ u Vrpolju, Katolička OŠ u Šibeniku, OŠ „Jakova Gotovca“ u Unešiću i OŠ „Rogoznica“ u Rogoznici.

Suradnja sa školskom medicinom

Timovi školske medicine provode probir kod svih učenika kao sastavni dio sistematskih pregleda u 1. razredu srednje škole.

Probir se sastoji od YP-CORE upitnika i kliničke procjene liječnika specijalista školske medicine. YP-CORE upitnik svaki učenik i učenica ispunjava u papirnatom obliku na početnom dijelu sistematskog pregleda uz neophodnu razinu diskrecije, bilo da se sistematski pregled odvija u školi ili u ambulanti. Ispunjeni upitnik medicinska sestra iz tima školske medicine (ili svaki učenik sam za sebe) boduje odmah tijekom sistematskog pregleda te ukupni broj bodova upisuje na upitnik, a upitnik se ulaže u zdravstveni kartom djeteta. Time ispunjen i bodovan upitnik postaje sastavni dio zdravstvenog kartona i medicinske dokumentacije učenika/učenice.

Nakon cjelovitog sistematskog pregleda učenika, školski liječnik kod svakog učenika i učenicu kada je YP-CORE upitnikom utvrđen rizik u području mentalnog zdravlja klinički procjenjuje razgovorom i utvrđuje da li je i kakva je intervencija potrebna. U tretman psihologu iz Odjela za školsku i sveučilišnu medicine upućeno je 9 učenika (4 dječaka, 5 djevojčica) i 9 članova njihovih obitelji.

Sudjelovanje u radu Županijskog tima za prevenciju nasilja nad ženama i u obitelji
Članice tima su Marina Gulin i Zora Jurin. Važan dio našeg posla je i **prikupljanje i obrada podataka, te izrada izvješća.**

Neki od podataka i izvještaja su:

Prikupljanje podataka o pacijentu i njegovoj obitelji – 288

Izvještaji za Centar za socijalnu skrb, Općinsko državno odvjetništvo, sudove, kaznionice, Prekršajni sud- 182

Ispunjavanje i unos Pompidou upitnika - 277

Izdavanje potvrde o nalazu testiranja – 1577

Izvješćivanje po posebnim zahtjevima - 10

Izrada kratkog preglednog izvješća – 6

Izrada opširnog izvješća – 1

Dostava podataka u skladu sa zakonskim propisima šalje se u Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Hrvatski zavod za obvezno zdravstveno osiguranje i Ministarstvo zdravstva svaki mjesec i završno izvješće na kraju godine.

Obilježavanje važnih datuma : Svjetski dan mentalnog zdravlja, Svjetski dan borbe protiv alkoholizma, Svjetski dan zdravlja, Svjetski dan nepušenja, Međunarodni dan protiv zloupotrebe droge, Svjetski dan borbe protiv AIDS-a, Svjetski dan borbe protiv hepatitisa, Mjesec borbe protiv ovisnosti provodi se svake godine te se na taj način promiče rad odjela i ZZJZ, te se senzibilizira javnost za probleme ovisnosti i mentalnog zdravlja.

Suradnja s medijima se odvija kroz sudjelovanje u radijskim emisijama, te izradu plakata, informativnih letaka i popularno edukativnih materijala.

Suradnja s vladinim i NGO organizacijama je suradnja na provođenju harm-reduction programa, upućivanje ovisnika u terapijske zajednice i na bolničko liječenje.

Na bolničko liječenje upućeno je 7 osoba, u terapijsku zajednicu 1 osoba.

Stručno usavršavanje za potrebe obavljanja poslova radnog mjesta- svi djelatnici, ovisno o dostupnosti, pohađaju edukacije u svrhu jačanja stručnih kompetencija.

KLASA:007-01/26-01/11

URBROJ:2182-26-00-26-1

Šibenik, 28.siječnja 2026.

Ravnateljica

Branka Unić Klarin, dipl.ing.

